

ΒΙΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

ΦΥΣΗ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

ΔΩΡΕΑΝ ΔΙΑΔΥΚΤΙΑΚΟ
ΜΑΘΗΜΑ
(E-LEARNING)
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ
ΒΙΟΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΣΧΟΛΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΖΟΜΕΝΩΝ

ΤΟΥ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΒΙΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ: ΦΥΣΗ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ-ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

19 Νοεμβρίου 2018 – 21 Δεκεμβρίου 2018

BIOPOLITICS
INTERNATIONAL
ORGANISATION

Ν.Π.Δ.Δ. «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ»
ΔΗΜΟΥ
ΙΕΡΑΠΕΤΡΑΣ

Τίτλος έργου: Φυσικό περιβάλλον και Καινοτόμες δράσεις στον Βιοτουρισμό – Δήμος Ιεράπετρας **Ονομασία προγράμματος:** Φυσικό περιβάλλον & καινοτόμες δράσεις **Άξονας:** Α2. Προστασία του φυσικού Περιβάλλοντος, / Α.2.7. Ανάπτυξη και εφαρμογή πολιτικών ή δράσεων για την καινοτόμο διαχείριση περιοχών του εξωαστικού χώρου που παρουσιάζουν ιδιαίτερο περιβαλλοντικό ενδιαφέρον **Μέτρο:** Καινοτόμες δράσεις με τους πολίτες **Υπομέτρο:** Δράσεις ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και κατάρτισης του ευρύτερου κοινού ή/και ειδικών ομάδων πληθυσμού. **Προϋπολογισμός:** 50.000ευρώ **Χρηματοδότηση:** Πράσινο Ταμείο **Δικαιούχος:** Διεθνής Οργάνωση Βιοπολιτικής **Συνεργαζόμενος φορέας:** Ν.Π.Δ.Δ. «Περιβάλλον» του Δήμου Ιεράπετρας

- ❖ Το παρόν υλικό βοηθάει στην κατανόηση της σχέσης του πληθυσμού, της ρύπανσης, της εξεύρεσης και της διάθεσης των πόρων, της διατήρησης, της μεταφοράς, της τεχνολογίας, του οικονομικού αντίκτυπου, του αστικού και αγροτικού σχεδιασμού με το συνολικό περιβάλλον του ανθρώπου και τον βιοτουρισμό - αγροτουρισμό. Σε προσωπικό επίπεδο, η βαθύτερη κατανόηση του πλαισίου και των εφαρμογών του βιοτουρισμού και των οικονομικών διαστάσεων που τον συνοδεύουν, θεωρώ ότι προσθέτουν ποιότητα στο περιεχόμενο των προγραμμάτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης που υλοποιώ στο σχολείο όπου εργάζομαι (Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση). Οι μαθητές μπορούν να δουν παραδείγματα περιοχών όπου η καλή πρακτική για τον βιοτουρισμό, μπορεί να επιφέρει οικονομικές ωφέλειες για τον ευρύτερο πληθυσμό και να κατανοήσουν καλύτερα τον τρόπο η αειφορία μπορεί να διατηρήσει ένα υψηλό βιοτικό επίπεδο και να προβληματιστούν για τις συνηθισμένες προκλήσεις που απαντώνται.
- ❖ Ο βιοτουρισμός δεν είναι μια μόδα είναι μια ανάγκη ,πρέπει όλοι να ευαισθητοποιηθούν και να καταλάβουν ότι το φυσικό περιβάλλον και η πολιτιστική μας κληρονομία πρέπει να διασωθούν Οφείλουμε να τα διασώσουμε για τις επόμενες γενιές .Η εκπαίδευση για το βιοτουρισμό και για την προστασία του περιβάλλοντος και του πολιτισμού μας, θα έπρεπε να διδάσκεται στα σχολεία, όπως διδάσκονται τα μαθηματικά και η γλώσσα .Δεν ξέρω κατά πόσο κάποιος σαν έμενα που εργάζεται σε μια τουριστική επιχείρηση και δεν είναι ιδιοκτήτης μιας τουριστικής επιχείρησης ,θα μπορούσε να ενσωματώσει την αξία του βιοτουρισμού στην καθημερινή του εργασία Θέλω να πιστεύω ότι κάποια μέρα στο μέλλον θα μου δοθεί η ευκαιρία να αξιοποιήσω όλες αυτές τις γνώσεις που μου προσφέρατε. Σας ευχαριστώ πολύ και εύχομαι ότι καλύτερο στην προσπάθειά σας για ένα καλύτερο μέλλον .
- ❖ Το περιεχόμενο του μαθήματος με ωφέλησε σε πολυδιάστατο επίπεδο ως επαγγελματία Συνοδό Βουνού Κατά τη διάρκεια συνοδείας ανθρώπων που αγαπούν τη φύση, συχνά καλούμαι να απαντήσω σε ερωτήματα που αφορούν το περιβάλλον και τις επιπτώσεις του μαζικού τουρισμού σε αυτό. Ουσιαστικά, η συνοδεία περιλαμβάνει και κάποιας μορφής μικρο-διδασκαλία με βιωματικό τρόπο. Οι περισσότεροι τουρίστες/πεζοπόροι έχουν τη διάθεση να μάθουν περισσότερα πράγματα σχετικά με το περιβάλλον και τους τρόπους διατήρησής του σε καλό επίπεδο σε σχέση με τον τουρισμό που υφίσταται η περιοχή στην οποία δραστηριοποιούμαι. Οπότε, με την παρακολούθηση αυτού του μαθήματος είμαι έτοιμη να απαντήσω στα ερωτήματά τους με εμπειριστατωμένο τρόπο και βρίσκομαι να σε θέση να τους ευαισθητοποιήσω σχετικά.
- ❖ Μέσα από την παρακολούθηση ενός μαθήματος που παρέχει εξειδικευμένη γνώση στον τομέα του Οικολογικού Τουρισμού ή αλλιώς Βιοτουρισμού, διευκολύνεται η κατανόηση ορισμών, εννοιών, θεωριών και παραδειγμάτων που στόχο έχουν να αναδείξουν την ανάγκη ευαισθητοποίησης όλων των κοινωνικών κλάδων και

φορέων, στρέφοντάς τους σε πρακτικές πρωτίστως προστασίας του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος. Είναι ανάγκη ολοένα και περισσότερα μέλη της κοινωνίας, προερχόμενα από κάθε επαγγελματικό κλάδο, αλλά και στους κόλπους της εκπαίδευσης, να αντλήσουν γνώση και να αποκτήσουν επιστημονική κατάρτιση στα θέματα διαχείρισης και προστασίας του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, αναλαμβάνοντας παράλληλα πρωτοβουλίες στον τομέα των δραστηριοτήτων ή και επικοινωνίας ώστε να προβάλλουν αφενός τον φυσικό πλούτο αλλά και να μεταδώσουν στους επισκέπτες και στους μόνιμους κατοίκους το μήνυμα της αυτόβουλης ανάγκης για την προστασία της φύσης. Συγκεκριμένα, ως νομικός επιστήμων, ευαισθητοποιημένη σε θέματα προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος, θεωρώ απαραίτητη την καθημερινή προσπάθεια κάθε ατόμου αλλά και κάθε επιστήμονα να αποκτήσει πρώτα και αφετέρου να οξύνει την περιβαλλοντική του συνείδηση, μελετώντας τρόπους και παραδείγματα για την προστασία και ανάδειξη του φυσικού πλούτου, στα πλαίσια της διατήρησης, προστασίας και ανάδειξης του φυσικού περιβάλλοντος, στοχεύοντας στην ταυτόχρονη σύμπραξη όλων των φορέων ώστε να γίνει το φυσικό περιβάλλον πόλος έλξης συνειδητοποιημένων επισκεπτών και τουριστών. Κίνητρο στην όλη διαδικασία φυσικά αποτελεί η στόχευση στη βελτίωση και προστασία των δομών του φυσικού περιβάλλοντος ως μόνιμος τόπος κατοικίας. Το πιο σημαντικό κομμάτι της παρούσας μελέτης, εκτός φυσικά από τον ολικό κορμό διδασκαλίας που ήταν ιδιαίτερα περιεκτικός, υπήρξε η ενημέρωση σχετικά με τις Περιβαλλοντικές Πιστοποιήσεις στον τομέα του Τουρισμού, ώστε να γνωστοποιηθεί στους επιχειρηματίες του τουρισμού και κάθε συνεργαζόμενου κλάδου η ύπαρξη κινήτρων για να αναδείξουν την παροχή των υπηρεσιών τους που θα είναι και πλέον πιστοποιημένα και αναγνωρισμένα συστηματοποιημένα και συνυφασμένα με τους κανόνες περιβαλλοντικής διαχείρισης, με αποτέλεσμα την βελτιστοποίηση της αποδοτικότητας της επιχείρησης και της συναίσθησης της σημαντικότητας πρόληψης και του περιορισμού των επιπτώσεων που έχουν στο περιβάλλον εφαρμογές και πρακτικές επιχειρήσεων που δεν διαθέτουν οικολογικό σήμα ποιότητας. Θεωρώ ιδιαίτερα σημαντική την καθοδήγηση των πολιτών και την ενημέρωσή τους μέσα από προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, όπως άλλωστε ενεργεί ο παρών φορέας που αναλαμβάνει τη διδασκαλία εκπαιδευτικών μαθημάτων, παρέχοντας άρτιο και ποικίλο υλικό γνώσης. Ο εκάστοτε σπουδαστής/μελετητής/αναγνώστης οφείλει να ενισχύει τις γνώσεις του και να μεταδίδει τα ιδιαίτερα νοήματα της κάθε δράσης μέσα από ανάληψη πρωτοβουλιών που στόχο έχουν το κοινό καλό και ιδιαίτερα εν προκειμένω την προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, πρώτα για την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής, για την σύμπραξη όλων των φορέων για το κοινό όφελος αλλά και για την προσέλκυση επισκεπτών/τουριστών ευαισθητοποιημένων και συνειδητοποιημένων σε θέματα προστασίας της φύσης.

- ❖ Καθώς είμαι σύμβουλος επιχειρήσεων το συγκεκριμένο σεμινάριο με βοήθησε να εμπλουτίσω τις γνώσεις μου, να εμβαθύνω σε συγκεκριμένα θέματα και να μάθω πολλά που δεν γνώριζα μέχρι σήμερα. Επιπλέον με έκανε να ενδιαφερθώ ακόμα περισσότερο για το συγκεκριμένο θέμα και ήδη αναζητώ να μελετήσω ακόμα

περισσότερα στοιχεία. Το σημαντικότερο κομμάτι θεωρώ ότι ήταν και οι τελικές ερωτήσεις οι οποίες προσδίδουν μια πρακτικότητα σε όλα όσα μάθαμε τις προηγούμενες εβδομάδες. Θεωρώ πολύ σημαντικές τις γνώσεις που μου παρείχε και θα το προτείνω σε φίλους και συνεργάτες καθώς θεωρώ ότι περιλαμβάνει πράγματα που αφορούν όλους μας και όχι μόνο σε επαγγελματικό επίπεδο. Σας ευχαριστώ πολύ για το πολύτιμο αυτό σεμινάριο. Ευελπιστώ να παρακολουθήσω ακόμα περισσότερα.

- ❖ Το συγκεκριμένο μάθημα σε γενικές γραμμές μου δημιούργησε μια πιο σφαιρική και ολοκληρωμένη άποψη πάνω στις έννοιες Τουρισμός-Βιοτουρισμός-Περιβάλλον-Πολιτισμός-Παγκόσμιος Πολίτης και πιο συγκεκριμένα μου έδωσε να καταλάβω την αλυσιδωτή και αλληλένδετη σχέση των εννοιών αυτών. Οι σημαντικότερη διάσταση της σωστής λειτουργίας του Βιοτουρισμού πέρα από το ότι συμβάλλει και ενισχύει στην διατήρηση της βιοποικιλότητας, πέρα από το ότι αποτελεί πηγή χρηματοδότησης για την προστασία της φύσης και ενισχύει την περιβαλλοντική εκπαίδευση, είναι το ότι δεν περιορίζεται από τα διεθνή σύνορα. Πιο συγκεκριμένα η αλληλοεκτίμηση μεταξύ των διαφορετικών ανθρώπων που δημιουργεί, οι φιλίες και οι δεσμοί που αναπτύσσονται με κάνουν να σκέφτομαι το ότι είμαστε όλοι πολίτες του ίδιου κόσμου...Όσο αφορά την εργασία και την ενσωμάτωση των προαναφερθέντων πτυχών και διαστάσεων του βιοτουρισμού σε αυτή, θα προσπαθήσω να αποτελούν βασικό γνώμονα στην πορεία μου και επίσης θα προσπαθήσω να περάσω τις πτυχές αυτές και στους τωρινούς αλλά και μελλοντικούς μου συνεργάτες.!!!
- ❖ Το περιεχόμενο του μαθήματος είναι ιδιαίτερα χρήσιμο καθώς παρουσιάζει μια καίρια και διαφορετική προσέγγιση στην τουριστική ανάπτυξη όσον αφορά το μοντέλο ανάπτυξης για τη διαχείριση περιοχών με ιδιαίτερο περιβαλλοντικό ενδιαφέρον, η οποία ανταποκρίνεται στις σύγχρονες συνθήκες και προκλήσεις που έχουν αναδυθεί παγκοσμίως. Η χρησιμότητά του, κυρίως, έγκειται στον εμπλουτισμό των γνώσεων και πληροφοριών αναφορικά με τις διαστάσεις και τις αρχές του Βιοτουρισμού, τον αντίκτυπο και τις θετικές συνέπειες που δύναται να έχει η εφαρμογή και προώθησή του όσον αφορά την προστασία και ανάδειξη του φυσικού και πολιτιστικού πλούτου καθώς και την τοπική κοινωνία και οικονομία, και τέλος, τα σχετικά παραδείγματα εφαρμογών που έχουν καταγραφεί παγκοσμίως. Εφόσον, η επιτυχία των πρακτικών καινοτομίας του βιοτουρισμού βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στην συνεργασία, και οι τοπικές κοινωνίες συμπεριλαμβάνονται μεταξύ των φορέων που είναι απαραίτητο να εμπλακούν σε αυτή τη συνεργασία, το σύνολο των πληροφοριών που παρουσιάζεται στο συγκεκριμένο μάθημα σε ένα γενικευμένο πλαίσιο μας αφορά όλους. Πλέον, η περιβαλλοντική υποβάθμιση αποτελεί μια ορατή πραγματικότητα για όλους και για το λόγο αυτό είναι απαραίτητη η αναθεώρηση, ο προσανατολισμός και η συμμετοχή σε όσο το δυνατόν μεγαλύτερο βαθμό και περιπτώσεις σε ένα μοντέλο που λειτουργεί με βιώσιμο τρόπο για να αναστρέψει την πραγματικότητα αυτή. Οι πιο σημαντικές διαστάσεις αφορούν την καινοτομία που χαρακτηρίζει την προσέγγιση του Βιοτουρισμού ως προς το μοντέλο ανάπτυξης, και ιδίως τον πυρήνα του που

έγκειται στο ότι η προστασία του περιβάλλοντος (φυσικού/ πολιτιστικού) μπορεί να αποτελέσει όχημα για τη στήριξη των τοπικών οικονομιών και της ανθεκτικότητάς τους. Συγκεκριμένα, πρόκειται για την εστίαση στην βιώσιμη διαχείριση του φυσικού και πολιτιστικού πλούτου που προάγεται μέσω του Βιοτουρισμού και τη σύνδεση αυτής με τις δυνατότητες ανάπτυξης και εξασφάλιση της βιωσιμότητας του κλάδου του τουρισμού, εξαιτίας της ποιοτικής αναβάθμισης του τουριστικού προϊόντος. Επίσης, η παρουσίαση τόσο των διεθνών παραδειγμάτων ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας στο Βιοτουρισμό όσο και των παραδειγμάτων μετασχηματισμού του τουριστικού προϊόντος στην Ελλάδα αποτελούν σημαντική πηγή πληροφοριών ως καλές πρακτικές για όλους τους εμπλεκόμενους φορείς στην τουριστική ανάπτυξη, καθώς μπορούν να αποτελέσουν τη βάση - αιτία ευρείας υιοθέτησης και εφαρμογής του Βιοτουρισμού.

- ❖ Στο προσεχές χρονικό διάστημα θα προχωρήσουμε στο άνοιγμα μιας μικρής οικογενειακής τουριστικής επιχείρησης σε ένα χωριό της Μακεδονίας. Το σεμινάριο αυτό μου έδωσε τις βάσεις πάνω στις οποίες θα συνδεθεί η επιχείρηση αυτή με την αξιοποίηση του πλούτου της περιοχής (πχ μακεδονικά Τέμπη, βυζαντινά κάστρα). Στο πως θα μπορέσει να γίνει η σύνδεση με τους φορείς της τοπικής κοινωνίας και στην προσφορά όχι μόνο ενός απλού καταλύματος, αλλά στην ανάπτυξη ενός ολόκληρου περιβαλλοντικού-πολιτιστικού προγράμματος στο οποίο θα μπορούσαν να συμμετέχουν οι επισκέπτες.
- ❖ Μέσω της συστηματικής μελέτης του μαθήματος κατανόησα αρκετά πράγματα για το πώς ακριβώς ο βιοτουρισμός μπορεί να λειτουργήσει θετικά για έναν τόπο. Ειδικότερα λόγω του επαγγέλματός μου ως ιστορικός, αντιλήφθηκα ότι η συνεισφορά του βιοτουρισμού στην πολιτιστική κληρονομιά μιας περιοχής είναι σημαντική καθώς συμβάλει στη διατήρηση της και ο βιο-επισκέπτης έρχεται σε επαφή όχι μόνο με το φυσικό περιβάλλον (όπου κύρια μέριμνα του βιοτουρισμού είναι η προστασία του), αλλά γνωρίζει από κοντά και έρχεται σε επαφή με διαφορετικές κουλτούρες, με τρόπο άμεσο και εποικοδομητικό. Εξίσου σημαντικό είναι το γεγονός ότι στα πλαίσια της βιώσιμης ανάπτυξης, πολιτισμός και περιβάλλον είναι άρρηκτα συνδεδεμένα. Εν κατακλείδι, το συγκεκριμένο e-learning μάθημα που παρακολούθησα είναι αρκετά χρήσιμο για τις πολιτιστικές διαδρομές που σκοπεύω να διοργανώσω.
- ❖ Το περιεχόμενο του μαθήματος είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τους επαγγελματίες του τουρισμού, τους εκπαιδευτικούς και όσους δραστηριοποιούνται σε αντικείμενα άμεσα συνδεδεμένα με το περιβάλλον και το πρωτογενή τομέα. Λόγο της επαγγελματικής μου θέσης τα τελευταία χρόνια ως γεωπόνος σε αγροτικό συνεταιρισμό είχα κατανοήσει τα οφέλη των συλλογικών δράσεων. Η συγκεντρωμένη ύλη που προσέφερε το σεμινάριο μου προσέφερε γνώσεις για τον τρόπο που θα μπορούσε να εφαρμοσθεί ο βιοτουρισμός μέσα από συλλογική προσπάθεια και συνεργασία. Οι στρατηγικές προώθησης που παρατίθενται καθώς και άμεση σύνδεση του με την έρευνα και την καινοτομία που προτείνεται αποτελούν σπουδαία εργαλεία για την επίτευξη οποιασδήποτε βιοτουριστικής δράσης. Η οικονομική κρίση ταλανίζει τη χώρα μας με αποτέλεσμα οι νέοι να

ωθούνται στο εξωτερικό ή να μην τολμούν να στραφούν στον πρωτογενή τομέα ενώ ο τουρισμός έχει κορεστεί τα τελευταία χρόνια στη χώρα μας. Η δημιουργία ενός πράσινου επιχειρηματικού πλάνου με στόχο τον εναλλακτικό τουρισμό μέσω του βιοτουρισμού και του αγροτουρισμού μπορεί να δώσει ανάσα τόσο στους νέους που θα επιχειρήσουν να στραφούν εκεί, όσο και στην ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας. Η γνώση με τις περιβαλλοντικές ημερίδες και την επαφή με τους επισκέπτες, η ευαισθητοποίηση του κοινού, η προβολή του πολιτισμού, των εθίμων και της ιστορίας, η πώληση τοπικών προϊόντων θα δημιουργήσουν μία νέα αντίληψη προς την πράσινη ανάπτυξη. Το πλάνο αυτό θα εξασφαλίσει τόσο την προστασία του περιβάλλοντος όσο και τη συλλογική συνεργασία με φορείς διαχείρισης, φοιτητές, ερευνητές και ιδρύματα δημιουργώντας τα θεμέλια της βιώσιμης ανάπτυξης καθώς και της μελέτης και του σεβασμού προς το περιβάλλον. Το μάθημα προσφέρει μια λεπτομερή ενημέρωση σχετικά με την έννοια του βιοτουρισμού θέτοντας παραδείγματα από την Ελλάδα και τον υπόλοιπο κόσμο, τρόπους χρηματοδότησης καθώς και νομικά πλαίσια τα οποία χρησιμοποιούνται τόσο στη διατήρηση της βιοποικιλότητας και την προστασία του περιβάλλοντος όσο και στη δημιουργία επιχειρήσεων. Μπορεί μέσω των συνδέσμων να ωθήσει άτομα να ψάξουν περισσότερο για χρηματοδοτήσεις και ιδέες και να κάνουν ένα άνοιγμα σε αυτόν το νέο κλάδο.

- ❖ Το περιεχόμενο του μαθήματος ήταν κατανοητό και ξεκάθαρα γραμμένο. Ως απόφοιτος του τμήματος Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος διδάχτηκα γενικά για τον βιοτουρισμό χωρίς περαιτέρω ανάλυση στα χαρακτηριστικά του. Τώρα ως μεταπτυχιακή φοιτήτρια του τμήματος, με θέμα μεταπτυχιακού οικολογία και προστατευόμενες περιοχές, το συγκεκριμένο μάθημα αποτελεί ένα κίνητρο να ασχοληθώ παραπάνω με το θέμα του βιοτουρισμού σε σχέση με τις προστατευόμενες περιοχές. Για εμένα οι πιο σημαντικές ενότητες ήταν το γενικό πλαίσιο και οι εφαρμογές του βιοτουρισμού καθώς και οι επιχειρήσεις σαν όχημα για την περιβαλλοντική προστασία. Οι παραπάνω ενότητες ήταν κατά τη γνώμη μου οι πιο κατατοπιστικές σχετικά με το θέμα του μεταπτυχιακού μου.
- ❖ Αρχικά, καλό θα ήταν να αναφερθεί πως παρακολούθησα το εν λόγω μάθημα, παράλληλα με τις μεταπτυχιακές μου σπουδές πάνω στην Σχεδίαση και Ανάπτυξη του Τουρισμού και Πολιτισμού. Επρόκειτο, έτσι, για μια συμπληρωματική νότα αναφορικά με το θέμα του μεταπτυχιακού μου, και αναμφιβόλως χρήσιμη, καθώς όπως είναι γνωστό, η στροφή προς μια βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη είναι μια μεταβλητή μείζονος σημασίας στον επιχειρηματικό τομέα, όπου υπάγεται και ο τουρισμός. Θεωρώ πως μου είναι αχρείαστο να εστιάσω σε μια από τις θεματικές που αναλύθηκαν περί βιοτουρισμού, καθώς πιστεύω ότι το σύνολο των μαθημάτων με βοήθησε σε πολύ μεγάλο βαθμό να κατανοήσω το θέμα βιοτουρισμός και τις στρατηγικές ανάπτυξής του. Επιπροσθέτως, στην έρευνά μου σχετικά τον οινοτουρισμό, θα έλεγα πως οι διαλέξεις αποτέλεσαν ένα χρήσιμο εργαλείο ανάλυσης του φαινομένου. Όπως και να έχει, ζώντας σε μια εποχή όπου οι εξελίξεις, οι απαιτήσεις, αλλά και τα περιβάλλοντα μεταβάλλονται, και ιδίως όσον αφορά στον τομέα του τουρισμού, όπου η εξάρτηση από το φυσικό και πολιτιστικό

περιβάλλον είναι υψίστη, η στροφή σε βιώσιμες, οικολογικού χαρακτήρα στρατηγικές ανάπτυξης κρίνονται μάλλον απαραίτητες. Θεωρώ, λοιπόν, πως το μάθημα αυτό αποτέλεσε για μένα μια πηγή γνώσεων, που όχι μόνο θα αξιοποιήσω στη μελλοντική μου εργασία, αλλά και που μου έδωσαν το έναυσμα για περαιτέρω προβληματισμό!

- ❖ Όντας καθηγήτρια Τουρκικών και ζώντας σε έναν επίγειο παράδεισο, το πρόγραμμα του βιοτουρισμού θεωρώ ότι θα διαδραματίσει σπουδαίο ρόλο στην περαιτέρω ενασχόλησή μου με τον τουριστικό τομέα και την προβολή του τόπου μου σε διεθνή επίπεδο. Πιστεύω ακράδαντα ότι θα είναι ένα προσωπικό μου λιθαράκι στον τουριστικό τομέα. Επιπλέον, θα με βοηθήσει να μεταλαμπαδεύσω τις γνώσεις μου τόσο στους μαθητές μου, όσο και στα ίδια μου τα παιδιά, που θα πρέπει από μικρή ηλικία να έρθουν σε επαφή με τον πολιτισμό, το περιβάλλον και την φύση. Θεωρώ ότι στην εποχή που βρισκόμαστε δεν θα πρέπει να εθελotuφλούμε, αλλά αντιθέτως να χρησιμοποιήσουμε όλα τα μέσα που μας δίνονται για να ανοίξουμε πανιά στον κόσμο. Η χρήση των τεχνολογικών μέσων, η εκπαίδευση για ευαίσθητα πολιτιστικά και περιβαλλοντικά θέματα θα πρέπει να αποτελούν πυλώνα της ζωής μας ώστε να κάνουμε σταθερά βήματα για την ανάπτυξη του βιοτουρισμού και κατ' επέκταση την στήριξη των τοπικών κοινωνιών μας. Ως ένα υπεύθυνο άτομο και ευσυνείδητος πολίτης, και όταν λέω πολίτης, εννοώ του κόσμου θα προσπαθήσω να δώσω τα φώτα μου και σε άλλους συνανθρώπους μας ώστε να ενημερωθούν, να αγωνιστούν, να πιστέψουν στην δυναμική του περιβάλλοντος, στις αξίες του, στις δυνατότητες που μπορεί να μας παράσχει. Αν δεν φροντίσουμε εμείς να φυτέψουμε; στην καρδιά των παιδιών τον καρπό της γνώσης τότε τι περιμένουμε να θερίσουμε; Οφείλω σε αυτό το σημείο να σας ευχαριστήσω θερμά για την υπέροχη εργασία και να σας συγχαρώ για την δυνατότητα που μας δίνεται να συμμετάσχουμε σε τέτοιου είδους εκπαιδευτικά προγράμματα.
- ❖ Η ειδικότητά μου είναι Μηχανικός Έργων Υποδομής Τ.Ε με μεταπτυχιακή εξειδίκευση στην διαχείριση αποβλήτων και τον Μάιο του 2018 ορκίστηκα και εκπαιδευτικός δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (τελείωσα την ΑΣΠΑΙΤΕ). Αρχικά θα ήθελα να σας αναφέρω ότι οι σημειώσεις ήταν αρκετά κατατοπιστικές με παραδείγματα, *ling* και θεωρία ώστε να με διαφωτίσουν σε κάποια σημεία για τον Βιοτουρισμό - Φύση, Οικονομία και Καινοτομία. Με βοήθησε στο επάγγελμά μου ώστε να διαπιστώσω τις προκλήσεις που χρειάζονται διαρθρωτικές αλλαγές ώστε να ελαχιστοποιηθούν οι κίνδυνοι για το περιβάλλον, τις απαιτήσεις που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή κτλ. Μετέπειτα από τις σημειώσεις σας αλλά και την ειδικότητα μου πιστεύω θα είμαι ακόμα πιο δυνατή ώστε να συμβάλλω και εγώ με τον τρόπο μου στον πολιτιστικό αλλά και στο φυσικό περιβάλλον με θετικά αποτελέσματα. Θα μπορέσω να το ενσωματώσω στην εργασία μου ως θετικά αποτελέσματα που προσφέρει ο τουρισμός ακόμα και στο περιβάλλον γιατί θα το χρησιμοποιήσω τον βιοτουρισμό ως όχημα προστασίας και θα ευαισθητοποιήσω τους πολίτες περισσότερο στον τομέα την ανακύκλωσης, της επανάχρησης, μείωσης απορριμμάτων. Ταυτόχρονα, αναγνωρίζω ότι ο Βιο-τουρισμός δεν προσφέρει μόνο διασκέδαση και ψυχαγωγία, αλλά συμβάλλει επίσης καθοριστικά στην

περιβαλλοντική συνείδηση με την παροχή δραστηριοτήτων περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης και προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης.

- ❖ Ως εργαζόμενη σε φορέα Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' βαθμού, με σπουδές στη Φυσική και μεταπτυχιακό στη Δημόσια Διοίκηση, το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε να κατανοήσω ακόμη περισσότερο τι σημαίνει αειφόρος ανάπτυξη που προωθεί τη διατήρηση του βίου και την ποιότητα ζωής, σέβεται το περιβάλλον, τον πολιτισμό και την βιοποικιλότητα της κάθε περιοχής. Πιστεύω ότι η εκπαίδευση μέσω του βιοτουρισμού παίζει κρίσιμο και καθοριστικό ρόλο στη δημιουργία υπεύθυνων-προβληματιζόμενων επισκεπτών-τουριστών που αναγνωρίζουν τον βιοτουρισμό ως πρότυπο υπεύθυνου τουρισμού με θετικές συνέπειες τόσο για το φυσικό όσο και το πολιτιστικό περιβάλλον, πρότυπο τουρισμού που συνοδεύεται από αντιστροφή της οικονομικής κρίσης με την ανάπτυξη πράσινης επιχειρηματικότητας. Οι πιο σημαντικές διαστάσεις κατά τη γνώμη μου είναι ότι ο βιοτουρισμός θα πρέπει να ιδωθεί ως ανταγωνιστικό τουριστικό προϊόν που θα ενισχύσει την καινοτομία και την τοπική οικονομία. Καθίσταται πλέον επιτακτική η ανάγκη ανάπτυξης οριζόντιων δράσεων για την προστασία του περιβάλλοντος και την εξασφάλιση της βιωσιμότητας του φυσικού πλούτου της χώρας μας. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί και πρέπει να χαράξει μια μακροπρόθεσμη στρατηγική για τον βιοτουρισμό, να ηγηθεί μιας συντονισμένης διαχείρισης των περιοχών που παρουσιάζουν ιδιαίτερο περιβαλλοντικό ενδιαφέρον μέσα από σωστό προγραμματισμό και κατάλληλες συνεργασίες με ιδιώτες, επιχειρήσεις κοινωφελούς σκοπού, πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα και την τοπική κοινωνία. Τα οφέλη είναι πολλαπλά καθώς ο βιοτουρισμός αυξάνει την προστιθέμενη αξία του τουρισμού για τις τοπικές κοινωνίες, ενδυναμώνοντας την κοινωνική συνοχή και ενισχύοντας τις συνέργειες με την πρωτογενή παραγωγή, γεγονός που οδηγεί στην προσέλκυση νέων επισκεπτών και σε αύξηση του εισοδήματος της τοπικής κοινωνίας, παράλληλα όμως το ποιοτικό περιβάλλον το απολαμβάνουν και οι μόνιμοι κάτοικοι της περιοχής.
- ❖ Το περιεχόμενο του μαθήματος ήταν εύστοχο. Πλούσιο σε εικόνες και χρώμα, με πυκνό λεκτικό περιεχόμενο. Η ψηφιακότητα του υλικού μπορεί να χρησιμοποιηθεί άνετα σε πλαίσιο διδασκαλίας στην τάξη, με έμφαση στους κοινωνικούς στόχους του προγράμματος. Είναι συμβατό με το κοινωνικό συγκείμενο και διευκολύνει την απόκτηση γνώσεων καθώς και την πρακτική εφαρμογή τους. Τα επιστημονικά δεδομένα προσφέρουν ευελιξία στον εκπαιδευτικό. Η ευκρίνεια, η απλότητα και η σαφήνεια με την οποία παρουσιάζεται το περιεχόμενο, αποτελεί κίνητρο για την προσαρμογή του υλικού ανάλογα με τις ανάγκες των μαθητών, την ηλικία τους, τα χαρακτηριστικά τους και φυσικά πάντα ανάλογα με την δεδομένη τεχνολογία. Ο βιοτουρισμός προάγει θετικές συνέργειες της οικονομικής και κοινωνικής δραστηριότητας οι οποίες είναι αλληλένδετες και με άλλους αναπτυξιακούς τομείς όπως ο πολιτισμός, η εκπαίδευση, το εμπόριο αλλά και η αλιεία, η κτηνοτροφία, η γεωργία. Επιπλέον, η προστασία του περιβάλλοντος διαμέσου του βιοτουρισμού αναβαθμίζει το ίδιο το τουριστικό προϊόν και συμβάλλει στην διεύρυνση των ευκαιριών και των δυνατοτήτων αξιοποίησης και προβολής του τουριστικού

δυναμικού. Με αυτόν τον τρόπο αμβλύνονται οι επιπτώσεις στο περιβάλλον από το μαζικό τουρισμό και αυξάνονται τα οικονομικά οφέλη για την τοπική κοινωνία, ενώ δημιουργούνται και περαιτέρω κίνητρα για την προστασία και διαφύλαξη της περιοχής. Όλα τα παραπάνω αποτελούν σημαντικές συνιστώσες οι οποίες κατά τη γνώμη μου θα ενσωματωθούν στην εργασία μου με αποτελεσματικότητα, προσαρμοσμένα στις ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών, με βάση τα περιθώρια ευελιξίας του εκπαιδευτικού ως προς την επίτευξη των διδακτικών στόχων και την θετική ανταπόκριση των μαθητών.

- ❖ Το μάθημα μου δημιούργησε μεγαλύτερο πάθος για την προστασία του περιβάλλοντος ενισχύοντας την περιβαλλοντική μου συνείδηση και ευαισθησία την οποία ήδη μεταλαμπαδεύω στους φοιτητές με δράσεις πολιτιστικές και περιβαλλοντικές μέσω εκπαιδευτικών επισκέψεων. Ανέπτυξε επίσης τις γνώσεις μου πάνω σε ένα νέο μοντέλο τουρισμού αυτό του βιοτουρισμού. Διαμένω στην Κρήτη και πραγματικά θα ήταν πολύ ενδιαφέρον ένα ερευνητικό project για αυτό το τουριστικό προϊόν που θα λειτουργεί όλο το έτος ενώ θα προστατεύει τη φύση και θα ενισχύει την ευαισθησία των κατοίκων και των τουριστών σε επίπεδο φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς με αρωγό τον πρωτογενή τομέα και συμμετέχοντες τα άτομα από κάθε χώρο και κάθε χώρα. Στην πορεία θεωρώ πως θα ασχοληθώ επισταμένως θα μιλήσω στους φοιτητές για την σχετική εμπειρία μου και θα προσπαθήσουμε από κοινού μέσα από συζητήσεις να ανακαλύψουμε γιατί όχι συνιστώσες καινοτομίας στο κομμάτι αυτό. Σίγουρα η επόμενη μας εκπαιδευτική επίσκεψη θα είναι στο Βοτανικό Πάρκο των Χανίων. Ευχαριστώ θερμά όλους σας για το υλικό...
- ❖ Σαν εκπαιδευτικός μέσης εκπαίδευσης συντελώ στην διαμόρφωση της κουλτούρας και της παιδείας των εφήβων. Ως συνοδός στις σχολικές εκδρομές (τουριστική συνείδηση πολίτη του κόσμου) και ασκώντας συμβουλευτικό επαγγελματικό προσανατολισμό (επιχειρηματικές δραστηριότητες που πηγάζουν από τον βιοτουρισμό αξιοποίησης της χώρας μας) το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε να το εντάξω στην αλληλεπίδραση με τους μαθητές μου, προβάλλοντας την διεπιστημονικότητα και τις σύγχρονες πρακτικές που χρησιμοποιούνται στον βιοτουρισμό. Την ευαισθητοποίηση και την υπευθυνότητα για το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον. Ο βιοεπισκέπτης εναλλακτικός τουρισμός Νέες ευκαιρίες απασχόλησης Βελτίωση κοινωνίας και βιοτικού επιπέδου Αξιοποίηση νέων τεχνολογιών και καινοτομιών Εξασφάλιση βιωσιμότητας τουριστικών περιοχών Κοινωνική ευθύνη
- ❖ Το σύνολο του περιεχομένου του μαθήματος, όπως αναπτύχθηκε σταδιακά, ήταν ιδιαίτερα κατατοπιστικό για κάθε επιμορφούμενο από εμάς. Με σαφήνεια και μεθοδικότητα μας παρείχε γνώσεις, καινοτόμες ιδέες και πληροφορίες που τελικά οδήγησαν και στην επιτυχή συμπλήρωση της τελικής εξέτασης. Ο βιοτουρισμός καθώς συνδέεται με την αειφορία και τις ευρύτερες απαιτήσεις της εποχής μας για καλλιέργεια της περιβαλλοντικής ευαισθησίας, σε συνδυασμό με σχέδια νέων επιχειρηματιών να δραστηριοποιηθούν στο χώρο του τουρισμού, προβάλλει ως μια

σύγχρονη και καινοτόμα πρόταση για κάθε νέο - σχετικό επιχειρηματικό εγχείρημα. Προτάσεις και πληροφορίες που αναπτύχθηκαν σταδιακά και μεθοδικά κατά την ανάπτυξη του μαθήματος, αποτελούν ένα πολύ καλό εφαλτήριο για τον καθένα από εμάς που δραστηριοποιείται ή σκέφτεται να δραστηριοποιηθεί στον Βιοτουρισμό, με κριτήριο την οικολογική και περιβαλλοντική ευαισθησία.

- ❖ *Το περιεχόμενο του μαθήματος μου φάνηκε εξαιρετικά ενδιαφέρον. Είμαι οικονομολόγος-σύμβουλος επιχειρήσεων και συγκεκριμένα με ενδιαφέρει το πεδίο των τουριστικών επιχειρήσεων. Παρέχω συμβουλευτικές υπηρεσίες σε επιχειρήσεις του τουριστικού κλάδου. Οι συμβουλές αποσκοπούν στην οργάνωση ολοκληρωμένου τουριστικού προϊόντος και εξεύρεσης χρηματοδοτικών εργαλείων. Με αφορά ιδιαίτερα η διάσταση της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης των επισκεπτών, η οποία δημιουργεί σταδιακά ένα νέο μοντέλο τουρίστα με οικολογική και περιβαλλοντική συνείδηση. Αυτό θα δώσει ώθηση στις τουριστικές επιχειρήσεις να προσαρμόσουν ολοένα και περισσότερο το τελικώς παρεχόμενο προϊόν τους σε αυτές τις ανάγκες. Όλα τα παραπάνω οδηγούν στο τελικώς ζητούμενο που είναι η αειφορία.*
- ❖ *Καλησπέρα ,αρχικά θα ήθελα να επισημάνω ότι ήταν η πρώτη φορά που παρακολούθησα κάποιο μάθημα αποκλειστικά online .Είμαι φοιτήτρια του τμήματος μαθηματικών και μπορώ να πω ότι έχω έντονο ενδιαφέρον για το περιβάλλον , συνεπώς μπορεί να μην με βοήθησε ως προς τη σχολή μου αλλά σίγουρα με αναβάθμισε ως προς τις προσωπικές γνώσεις .Παρόλα αυτά η πιο σημαντική πλευρά κατά την άποψη μου είναι η στρατηγική του βιοτουρισμού ,που ουσιαστικά προβάλλει το win to win και την ισορροπία μεταξύ της φύσης ,του πολιτισμού ,του περιβάλλοντος και της βιώσιμης ανάπτυξης όσον αφορά την ενσωμάτωση στα πλαίσια των μαθηματικών , έχει να κάνει με την επιχειρηματικότητα λόγω της εμπλοκής των μαθηματικών με τα στοχαστικά μοντέλα και κατ'επέκταση την οικονομική πλευρά του θέματος .*
- ❖ *Ως δασολόγος/περιβαλλοντολόγος, η επιμόρφωση με βοήθησε να επεκτείνω περισσότερο τις γνώσεις μου για τη βιώσιμη ανάπτυξη, την σημασία του βιοτουρισμού και την αξία των καινοτόμων δράσεων. Πλέον, για να πετύχει μια περιβαλλοντική παρέμβαση ή έργο, οφείλει να έχει την συγκατάθεση των τοπικών κοινωνιών. Είναι στο χέρι μας να δείξουμε πως μπορούμε με οικονομικά βιώσιμο τρόπο να αναδείξουμε τις ομορφιές του κάθε τόπου, ενώ τον προστατεύουμε παράλληλα περιβαλλοντικά.*
- ❖ *Το συγκεκριμένο μάθημα το επέλεξα καθώς το θεωρώ ιδιαίτερα ενδιαφέρον και επίκαιρο ως αντικείμενο μελέτης αλλά και ως στόχος τόσο σε τοπικό επίπεδο αλλά και σε ένα ευρύτερο εθνικό πλαίσιο.Οι δυνατότητες που προσφέρονται σε έναν τόσο πλούσιο τόπο σαν την Ελλάδα είναι αναρίθμητες. Πέρα από τις γενικές πληροφορίες ιδιαίτερο ενδιαφέρον είχαν τα διάφορα διεθνή παραδείγματα. Σίγουρα ως τουρίστρια με ενδιαφέρει να επισκέπτομαι ένα τόπο ή έναν τουριστικό προορισμό ή κατάλυμα και να είναι εμφανής η περιβαλλοντική ευαισθησία. Και*

σίγουρα αν εργαζόμουν στον τουριστικό τομέα θα προσπαθούσα να προσφέρω υπηρεσίες ή προϊόντα σεβόμενη τον τόπο, το περιβάλλον και την φύση. Μακάρι πολιτεία και τοπική κοινωνία να δουν τις δυνατότητες που προσφέρονται στο κομμάτι του βιοτουρισμού στην χώρα μας και να συνεργαστούν αρμονικά.

- ❖ Το περιεχόμενο του μαθήματος βοήθησε στην κατανόηση ότι ο τουρισμός στην συμβατική του μορφή κρύβει σοβαρούς κινδύνους για το περιβάλλον, γι αυτό θα πρέπει οι πολίτες να στραφούν σε ένα άλλου είδους τουρισμού που να αγαπούν και να σέβονται την φύση του μέρους που επισκέπτονται και όχι στο μαζικό τουρισμό. Ο τουρισμός θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη του την πολιτιστική κληρονομιά, την κουλτούρα, την φυσική ομορφιά, την παράδοση, την αρχιτεκτονική, την βιοποικιλότητα κ.α ενός τόπου. Να ακολουθούνται τα πρότυπα του Βιοτουρισμού και να εκμεταλλευτούν της ευκαιρίες που τους προσφέρει. Ο Βιο -επισκέπτης συναντά τους ντόπιους κατοίκους συναναστρέφεται μαζί τους, ζει μαζί τους μαθαίνει από αυτούς τον πολιτισμό τους. Γνωρίζει την χλωρίδα και την πανίδα μέσα από περιηγήσεις. Μάθαμε ότι ο Βιοτουρισμός μπορεί να αποτελέσει ένα από τα βασικά στηρίγματα για την οικονομία αξιοποιώντας τοπικούς πόρους και προϊόντα. Παράλληλα ο Βιοτουρισμός είναι προνομιακός χώρος καινοτόμων δραστηριοτήτων, καθώς και νέων ιδεών. Ένα ποιοτικό περιβάλλον προσελκύει τουρίστες άλλα ταυτόχρονα το απολαμβάνουν και οι ίδιοι άλλα και οι μόνιμοι κάτοικοι. Σε σχέση με το χώρο που εργαζόμαι και είναι ο χώρος της υγείας σε νοσοκομείο θεωρώ ότι ένα πιο υγιές περιβάλλον ένας τρόπος ζωής πιο κοντά στην φύση θα είχε ευεργετικά αποτελέσματα σε κάποιους ασθενείς. Καθώς και εννοείται ότι θα το πρότεινα σε φίλους και συγγενείς να δοκιμάσουν αυτού του είδους τουρισμού προτείνοντας τα μέρη που έχουν αναφερθεί στο μάθημα. Θεωρώ ως αρκετά σημαντική διάσταση ότι προστατεύετε το περιβάλλον και όσα έχουν προαναφερθεί πολιτιστική κληρονομιά κ.α και ότι ερχόμαστε σε επαφή με καινούργιους ανθρώπους και μαθαίνουμε από αυτούς.
- ❖ Το περιεχόμενο του μαθήματος εκτιμώ ότι θα συμβάλλει τόσο στην επαγγελματική όσο και στην εκπαιδευτική κατάρτισή μου, καθώς οι πληροφορίες που παρατίθενται αξιολογούνται ως αξιοποιήσιμες τόσο για κάποιον που ενδιαφέρεται να ασχοληθεί με τον κλάδο του βιοτουρισμού, όσο και για όποιον είναι περιβαλλοντικά ευαισθητοποιημένος και ακολουθεί το συγκεκριμένο τρόπο ζωής και αναψυχής. Όσο αφορά τις πληροφορίες που αξιολογώ ως πιο σημαντικές για την ενσωμάτωση τους στην εργασία μου, είναι αυτές που αναφέρονται στο τομέα της διασύνδεσης, αλληλουχίας και αξιοποίησης του κλάδου του τουρισμού και της πρωτογενής παραγωγής, καθώς ως τοπογράφος μηχανικός και ορειβάτης, ενδιαφέρομαι για την χάραξη και ανάδειξη μονοπατιών με θεματικό χαρακτήρα που θα προσελκύουν επισκέπτες με ποικίλα ενδιαφέροντα που περιστρέφονται γύρω από την ανάδειξη τόσο του περιβαλλοντικού όσο και του πολιτιστικού και πολιτισμικού δυναμικού της χώρας μας.
- ❖ Ως νέος άνθρωπος που κατάγεται από μια επαρχιακή πόλη, όπου κάλλιστα μπορεί να αναπτυχθεί ο βιοτουρισμός, αυτό το μάθημα μου έδωσε σημαντικές

κατευθυντήριες γραμμές που θα μου φανούν χρήσιμες τόσο αν θελήσω να ασχοληθώ εγώ η ίδια με τουριστική επιχείρηση όσο και σε επίπεδο συμβουλευτικής άλλων επιχειρηματιών στον τομέα του τουρισμού. Κατά τη γνώμη μου πολλές επιχειρηματικές κινήσεις αποτυγχάνουν, επειδή προηγουμένως δεν έχει καταρτισθεί σοβαρό επιχειρηματικό πλάνο και μελέτη διάφορων παραγόντων, όπως η αγορά στην οποία απευθύνεται η επιχείρηση. Χάρη στις σχετικές γνώσεις που παρέχει το μάθημα μπορεί να αμβλυνηθεί αυτό το πρόβλημα και συνάμα με τις ευκαιρίες χρηματοδότησης από ενωσιακά ταμεία που επίσης παρουσιάζονται είναι εφικτή μια αποδοτική αξιοποίηση του βιοτουρισμού. Επίσης τα παραδείγματα από άλλες χώρες είναι διαφωτιστικά και ενθαρρυντικά για όσους ασχοληθούν με αυτό το είδος τουρισμού.

- ❖ Η σύνδεση των προστατευόμενων περιοχών και των ευαίσθητων οικοσυστημάτων με μια ήπια εναλλακτική μορφή βιοτουρισμού δύναται να παρέχει στην περιοχή μου μια αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος γενικά. Η πλούσια πολιτιστική κληρονομιά μας μπορεί να συνδυαστεί με μορφές βιοτουρισμού που μπορούν να βρουν εφαρμογή στην περιοχή μου (Θεσσαλονίκη), ώστε να προληφθούν καταστάσεις τουριστικής υποβάθμισης λόγω του όλο και αυξανόμενου μαζικού τουρισμού. Ελπίζω να συμβάλλω από τη θέση μου σε αυτή την προσπάθεια (Τμήμα Περιβαλλοντικών Δράσεων Δ.Θ.) Κατατοπιστικότατο το μάθημα, θα ήταν ιδιαίτερα χρήσιμο να υπάρχει η δυνατότητα κατάθεσης μιας εργασίας για κάθε εκπαιδευόμενο με case study για την περιοχή ενδιαφέροντός του, την οποία θα αξιολογούσε και θα συμβούλευε κάποιος εκπαιδευτής ειδικός.
- ❖ Το περιεχόμενο του μαθήματος ήταν περιεκτικό και προσανατολισμένο στην χορήγηση κατευθυντήριων οδηγιών - πληροφοριών για περαιτέρω διερεύνηση. Το σπουδαίο με το βιοτουρισμό είναι οι ποικίλες προεκτάσεις αυτού σε όλα τις εκφάνσεις της καθημερινότητας και αυτό αναδείχθηκε επαρκώς μέσα από τα μαθήματα, τα οποία ήταν χρηστικά και προσανατολισμένα στις καλές πρακτικές ως μέτρο σύγκρισης και διαμόρφωσης αντίστοιχων στάσεων. Αυτό προτίθεμαι να εντάξω και στις προβληματικές που αναπτύσσω ως εκπαιδευτής ενηλίκων στο τομέα των διοικητικών διαδικασιών, του μάνατζμεντ και των καινοτόμων πρακτικών.
- ❖ Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε στο να κατακτήσω την αντίληψη του βιοτουρισμού. Στον χώρο διδασκαλίας μου στο νηπιαγωγείο θα μπορούσα να χρησιμοποιήσω βασικές έννοιες του περιβάλλοντος και του πολιτισμού καθώς και η σύνδεση που υπάρχει μεταξύ τους. Στην προκειμένη περίπτωση κάτι τέτοιο θα ήταν εφικτό με διάφορες εξορμήσεις και εκδρομές έξω από τον χώρο του νηπιαγωγείου.
- ❖ Είμαι φοιτήτρια του μεταπτυχιακού τμήματος Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων του Ανοικτού Πανεπιστημίου και το συγκεκριμένο μάθημα με βοήθησε αρκετά στην κατανόηση της έννοιας του Βιοτουρισμού. Το μάθημα με βοήθησε να καταλάβω τις συνέπειες που έχει ο τουρισμός στο περιβάλλον και θεωρώ ότι και ο κάθε πολίτης θα έπρεπε να εκπαιδευτεί για να ευαισθητοποιηθεί στο θέμα του περιβάλλοντος

και της προστασίας της φύσης. Θεωρώ ότι ο βιοτουρισμός θα αποτελέσει το νέο είδος τουρισμού στην χώρα μας, απλά χρειάζεται να ενημερωθεί καλύτερα ο τοπικός παράγοντας .

- ❖ Το μάθημα του Βιοτουρισμού εμπλούτισε τις γνώσεις μου και μου άνοιξε νέους ορίζοντες αναφορικά με την τουριστική ανάπτυξη μιας περιοχής χωρίς τα αρνητικά της καταστροφής του φυσικού περιβάλλοντος. Οι διαστάσεις που θεωρώ αξιομνημόνευτες είναι η ανάπτυξη των τοπικών προϊόντων και η κερδοφορία των τοπικών επιχειρήσεων χωρίς να θιγεί η ιδιαιτερότητα και αυθεντικότητα ενός τόπου .Η ανάπτυξη του βιοτουρισμού στην Ελλάδα με στοχευμένες δράσεις θα μπορούσε να συντελέσει στην οικονομική ανάπτυξη μικρών και ορεινών περιοχών χαμηλού τουριστικού ενδιαφέροντος .
- ❖ Ο βιοτουρισμός είναι το πιο σημαντικό κομμάτι του τουρισμού καθώς επιφέρει περιβαλλοντική ανάπτυξη, αειφόρο ανάπτυξη και οικονομική ευημερία σε κάθε τοπική κοινωνία. το περιεχόμενο ήταν ιδιαίτερα σημαντικό για την ευαισθητοποίηση όλων, για την ενημέρωση οργανισμών που ασχολούνται για τον βιοτουρισμό και για τι επιφέρει νέες γνώσεις που μου είναι απαραίτητες σε προσωπικό-επαγγελματικό ενδιαφέρον.
- ❖ Παραδείγματα περιοχών/επιχειρήσεων με απλές σύντομες αναλύσεις. Ιδιαίτερη διάσταση έμφαση ως προς στην ενσωμάτωση στην εργασία μου, θεωρώ το κομμάτι της καινοτομίας."
- ❖ Αρχικά το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε στο να κατανοήσω την έννοια του βιοτουρισμού καθώς και την αξία του για το περιβάλλον .Εργάζομαι στον τουρισμό τα τελευταία 20 χρόνια και το μάθημα αυτό θα με βοηθήσει στο να εξελιχθώ σαν επαγγελματίας .Διευρύνοντας τους ορίζοντες μου για μια νέα βιώσιμη μορφή τουρισμού που σέβεται τον πολιτισμό ,τις τοπικές κοινωνίες και πάνω από όλα τη φύση .
- ❖ Κατάγομαι από την Κρήτη ,ένα νησί που έχει πληγεί από τον μαζικό τουρισμό και τις κακές πρακτικές που εφαρμόζονται από παλαιάς κοπής επαγγελματίες του τουριστικού κλάδου που σαν μοναδικό σκοπό έχουν το κέρδος ,παραβλέποντας την καταστροφή που προκαλούν στο φυσικό περιβάλλον(άναρχη δόμηση ,καταπάτηση της ακτογραμμής κ.α) , την υποβάθμιση των τουριστικών περιοχών ,προσελκύνοντας χαμηλής ποιότητας τουρίστες .
- ❖ Το πιο σημαντικό που αποκόμισα από το μάθημα αυτό, είναι πως μπορώ πλέον να ενσωματώσω τις γνώσεις μου και με τη μέθοδο της βιωματικής εκπαίδευσης να μεταδώσω στους επισκέπτες/πεζοπόρους όλα αυτά που έμαθα, δίνοντας έμφαση στην καλλιέργεια της περιβαλλοντικής και πολιτιστικής υπευθυνότητας, μέσα από την ενεργή συμμετοχή των επισκεπτών σε δραστηριότητες όπως: καθαρισμός και διατήρηση μονοπατιού, συλλογή απορριμμάτων κατά μήκος των πεζοπορικών

διαδρομών και γνωριμία με τα σπάνια είδη χλωρίδας και πανίδας της περιοχής και τρόπους προστασίας τους. Σας ευχαριστώ πολύ!"

- ❖ Μου έδωσε περισσότερες γνώσεις και απέκτησα καλύτερη άποψη για τη σύνδεση του βιοτουρισμού - φύσης, οικονομίας – καινοτομίας
- ❖ Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε γιατί μπόρεσα να εμβαθύνω την προσέγγιση του Βιοτουρισμού και το σεβασμό που απαιτείται να επιδεικνύουμε για το βίο και το περιβάλλον μέσα από ένα καινοτόμο μοντέλο ανάπτυξης που χαρακτηρίζεται από διεπιστημονικότητα.
- ❖ Επειδή είμαι μεταπτυχιακή φοιτήτρια στο Πανεπιστήμιο Πειραιώς, τμήμα *Digital Culture*, πιστεύω ότι θα με βοηθήσει να αναδείξω και να προβάλω τον βιοτουρισμό.
- ❖ Καθώς η Περιβαλλοντική Εκπαίδευση είναι η εκπαιδευτική διαδικασία που ασχολείται με τη σχέση του ανθρώπου με το φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον, το υλικό του συγκεκριμένου σεμιναρίου κατευθύνεται απόλυτα προς αυτή την κατεύθυνση, προσανατολισμένο φυσικά στις αξίες και τις έννοιες του βιοτουρισμού.
- ❖ Θα με βοηθήσει σε καινούργιες καινοτόμες ιδέες Σε καινοτόμες ιδέες ως προς την προσέλευση και αισθητοποίηση νέων επαγγελματιών ώστε να ασχοληθούν με τον βιοτουρισμό διότι θα έχουν περισσότερα οφέλη"
- ❖ Το σεμινάριο ήταν μία αρκετά περιεκτική προσπάθεια ανάδειξης της αρετής του βιοτουρισμού. Κάλυψε τους περισσότερους τομείς, και αφήνει το περιθώριο για περαιτέρω εξέλιξη δίνοντας κατεύθυνση στους ενδιαφερόμενους.
- ❖ Ασχολούμενη κυρίως με τα οικονομικά, είναι μία καλή διάσταση που μπορώ να ενσωματώσω στη διδασκαλία μου.
- ❖ Ασχολούμενη με την εκπαίδευση ενηλίκων, θεωρώ ότι μπορώ να εντάξω τις νέες γνώσεις ως προς τη συνεργασία, τις νέες οπτικές και την ανάδειξη των τοπικών προϊόντων.
- ❖ Με βοήθησε να συνδέσω θεωρητικά και πρακτικά έννοιες, αρχές και τεχνικές που συνδέονται με τον τουρισμό, την οικονομία, την προστασία του περιβάλλοντος, ως έναν βαθμό ακόμη και με τις φυσικές και ανθρωπογενείς καταστροφές και την πρόληψή τους.
- ❖ Το παράδειγμα της Ιεράπετρας είναι εξαιρετικά κατατοπιστικό και βοηθάει να δει κανείς στην πράξη την εφαρμογή όσων παρουσιάζονται νωρίτερα σε πιο θεωρητική βάση."

- ❖ Διδάσκω μαθήματα σχετικά με τον Τουρισμό. Το σεμινάριο που παρακολούθησα με βοήθησε να διευρύνω τις γνώσεις μου πάνω στον Βιο-τουρισμό. Τις νέες γνώσεις που απέκτησα θα τις μεταφέρω στους εκπαιδευόμενους.
- ❖ Το παρόν σεμινάριο με βοήθησε να καταλάβω την έννοια του βιοτουρισμού. Η πιο σημαντική διάσταση του βιοτουρισμού που θα με βοηθήσει στο επάγγελμά μου είναι η καινοτομία, προσπαθώντας να προσελκύσω κάποιο καινοτόμο πρόγραμμα.
- ❖ Έμαθα την σημασία του βιοτουρισμού και την άρρηκτη σύνδεσή του με την σημερινή κοινωνική πραγματικότητα. Γνώρισα ότι μπορεί να αποτελέσει χώρο για καινοτόμες δραστηριότητες και τα οφέλη που μπορεί να προσφέρει τόσο στο φυσικό, κοινωνικό όσο και στο πολιτιστικό περιβάλλον.
- ❖ Εντυπωσιάστηκα το υλικό ήταν πολύ κάλο και κατανοητό. Αποτελεί από μόνο του ένα 5ωρο case study.
- ❖ Το περιεχόμενο του μαθήματος ήταν αρκετά αξιόλογο προσφέροντας πολύτιμες πληροφορίες για το συγκεκριμένο αντικείμενο. Ο τρόπος που παρουσιάστηκε ήταν πολύ καλός, μιας και έδινε το περιθώριο μελέτης.
- ❖ Το επάγγελμά μου είναι καλλιεργητής ελαιόδεντρων, το μάθημα δεν με βοήθησε ιδιαίτερα στο επάγγελμά μου γιατί δεν μπορώ να επεκταθώ σε άλλον τομέα, ένα επάγγελμα κάνω. αλλά μπορούν τα προϊόντα μου με μια σωστή οργάνωση να πουλιούνται και στην τοπική αγορά, σε αυτό που με βοήθησε περισσότερο ήταν να αποβάλω της φοβίες μου για την αλόγιστη οικοδόμηση και την καταστροφή βιοτόπων και περιοχών με ενδιαφέρον φυσική παρουσία, προς όφελος μιας νέας μορφής τουρισμού, γιατί αυτό έχει προβλεφτεί και ενημερώνετε οι κοινωνία, το οποίο πιστεύω ότι δεν θα αποφευχθεί τελικά πάντα θα υπάρχουν οι παρατυπίες από ανθρώπους που προσπαθούν να πάρουν το καλύτερο τουριστικό κομμάτι δίπλα από έναν βίοτοπο η μια περιοχή Natura.
- ❖ Έχοντας ακαδημαϊκό ενδιαφέρον σε εφαρμογές βιώσιμης ανάπτυξης στον τουρισμό διέυρυνε τους γνωστικούς μου ορίζοντες ως προς τις παραμέτρους που εμπλέκονται. Η ανάλυση SWOT για μένα είχε εξαιρετικό ενδιαφέρον προκειμένου να διερευνήσω εφαρμογές σε αυτό το πλαίσιο. Επιπρόσθετα, ανακάλυψα το σημαντικό ρόλο της εκπαίδευσης των εμπλεκομένων σε αυτόν τον τομέα.
- ❖ Καταρχάς ήταν πολύ χρήσιμο όσον αφορά τη μάθηση. Γνώρισα περισσότερα πράγματα-στοιχεία και ανέπτυξα παραπάνω γνώσεις μιας και ως έμμεσα εμπλεκόμενος με τον τουρισμό-βιοτουρισμό θα ήθελα να αναπτύξω ως επαγγελματίας πλέον, κάποια στιγμή, ένα βιο-τουριστικό πλάνο.
- ❖ Το σεμινάριο με τίτλο Βιοτουρισμός- Φύση, Οικονομία και Καινοτομία σκιαγράφησε αδρομερώς την έννοια του βιοτουρισμού και κάλυψε σημαντικά θέματα που απασχολούν τους επαγγελματίες, τους φορείς και τις οργανώσεις που ασχολούνται

ή επιθυμούν να ασχοληθούν με τον βιοτουρισμό. Προσωπικά ως γεωπόνο με βοήθησε ώστε να κατανοήσω τις βασικές έννοιες και στρατηγικές του βιοτουρισμού ώστε να μπορέσω να τις εντάξω ως συμπλήρωμα στην εργασία μου, οργανώνοντας τις τοπικές κοινωνίες και συμβουλευόντας τους νέους επαγγελματίες και νέους γεωργούς-παραγωγούς προς αυτή την κατεύθυνση.

- ❖ Είναι ένα πολύ ενδιαφέρον μάθημα με πολύ σημαντικές πληροφορίες για την αξία του Βιοτουρισμού. Ελπίζω να εκτιμηθεί από τους μελλοντικούς εργοδότες καθώς είναι ένα ξεχωριστό εφόδιο για τον τομέα του περιβάλλοντος.
- ❖ Η καινοτόμα στάση όσων βρίσκονται στον τουριστικό κλάδο, σε βγάζει από την αδράνεια, υποκινώντας σε πάντα να βρίσκεσαι σε εγρήγορση προσθέτοντας έτσι όφελος στο γνωστικό σου υπόβαθρο. Η ωφέλεια γίνεται πολλαπλή υπό το πρίσμα το εκπαιδευτικό και της διανομής του υλικού. Ευχαριστούμε
- ❖ Πιστεύω ότι ήταν ένα πάρα πολύ καλό σεμινάριο που θα με βοηθήσει στο ξεκίνημα μου ως τεχνικός τουριστικών μονάδων. Ευχαριστώ πολύ που δίνεται τέτοιες ευκαιρίες!
- ❖ Σπουδάζω Διοίκηση Επιχειρήσεων και θεωρώ ότι η όποια επιμόρφωση προσφέρει εφόδια για την εξέλιξή μου
- ❖ Θεωρώ πως μέσα από το σεμινάριο Βιοτουρισμός - Φύση, Οικονομία και Καινοτομία έχω ενημερωθεί και μάθει χρήσιμες πληροφορίες οι οποίες θα με βοηθήσουν στην επαγγελματική μου πορεία.
- ❖ Ο τουρισμός μας είναι άρρηκτα συνδεδεμένος με το φυσικό αλλά και το πολιτιστικό περιβάλλον. Μπορεί λοιπόν να χρησιμοποιηθεί ως μια δικλείδα ασφαλείας της φύσης και του πολιτισμού αλλά και να προστατέψει την ποιότητα των προϊόντων που μπορούν να εξάγουν. Με την ιδιότητα του πολιτισμολόγου θεωρώ πως ο Βιοτουρισμός αποτελεί κίνητρο για τις τοπικές κοινότητες και όχι μόνο την επαρχεία. Μέσω του μαθήματος έρχονται νέες ιδέες για δράσεις που καθιστούν τον βιοτουρισμό ως τη βάση για να αναπτυχθεί κανείς και να προάγει μια κοινωνία με υποβαθμισμένη τη πολιτιστική της κληρονομιά και το περιβάλλον ως πρωταγωνιστή της ανάπτυξης της. Επίσης υπάρχει η δυνατότητα να μιλάμε για μια βάση πολιτιστικής και περιβαλλοντολογικής ανταλλαγής γνώσεων, προϊόντων και μεταξύ των κρατών.
- ❖ Ως Γεωλόγος και Μηχανικός Περιβάλλοντος το μάθημα αυτό μου πρόσφερε έξτρα γνώσεις συνδυάζοντας το περιβάλλον (κάτι το οποίο εξιδανικεύομαι) με τον τουρισμό την οικονομία και την καινοτομία (κάτι στο οποίο θα ήθελα να συμβάλω). Περιεκτικό και ταυτόχρονα ενδιαφέρον θεωρώ ότι κάλυψε μία βασική ενημέρωση πάνω στον τομέα του βιοτουρισμού. Οι διαστάσεις σχετικά με τα βήματα ανάπτυξης μιας επιχείρησης στον βιοτουρισμό και τα οικονομικά κίνητρα με ενδιέφεραν περισσότερο καθώς σκέφτομαι να δραστηριοποιηθώ στον τομέα αυτό.

- ❖ *Ενδιαφέρομαι να ασχοληθώ με τον τουρισμό και λόγω του ότι κατοικώ σε περιοχή που συνδυάζει βουνό μαζί με θάλασσα άλλα και πλούσιο φυσικό περιβάλλον, αντιλαμβάνομαι πόσο σημαντική είναι η ανάπτυξη του βιοτουρισμού στην περιοχή μου καθώς και τα πλεονεκτήματα που μπορεί να προσφέρει στο περιβάλλον άλλα και στην τοπική οικονομία.*
- ❖ *Το συγκεκριμένο μάθημα είναι αρκετά ενδιαφέρον γιατί μέσα από τις σελίδες του μαθαίνεις πώς τελικά μπορούν να συνυπάρχουν τουρισμός - περιβάλλον -τοπικές κοινωνίες.*
- ❖ *Το περιεχόμενο του εν λόγω μαθήματος είναι ιδιαίτερα χρήσιμο. Περιλαμβάνει τις απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με τον βιοτουρισμό και την συμβολή του.*
- ❖ *Η συνειδητοποίηση πως το περιβάλλον δεν αποτελεί μία ανεξάντλητη πρώτη ύλη και πως επηρεάζεται από την στάση και τον τρόπο ζωής μας πρέπει όλους να μας καθιστά υπεύθυνους απέναντί του. Μέσω του συγκεκριμένου μαθήματος δίνονται ερεθίσματα που ενεργοποιούν την καλλιέργεια της περιβαλλοντικής και πολιτιστικής ευαισθητοποίησης του καθενός μας και επομένως συμβάλλει στην δημιουργία υπεύθυνων πολιτών.*
- ❖ *Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε στην εργασία μου με τον τρόπο που ήταν καταχωρημένες όλες οι πληροφορίες καθώς και τα παραδείγματα που ήταν ενσωματωμένα .Μπορώ με σιγουριά να ομολογήσω πως στην αρχή δεν περίμενα αυτό το μάθημα να είναι τόσο εμπειριστατώμενα και ομολογουμένως τόσο περίτεχνα γραμμένο με αρκετές πληροφορίες. Όλες οι πληροφορίες μέσω του μαθήματος ήταν αρκετά σημαντικές προκειμένου να τις ενσωματώσω όχι μόνο στην εργασία μου αλλά και στην διδασκαλία μου. Το περιεχόμενο ήταν ελκυστικό μου έδωσε ιδέες για νέα πράγματα νέες κατεύθυνσης νέα προγράμματα αναζήτησης χρηματοδότησης.*
- ❖ *Το περιεχόμενο του μαθήματος εμπλούτισε τις γνώσεις μου γύρω από το τομέα του βιο-τουρισμού και της βιώσιμης ανάπτυξης. Παρουσιάστηκαν με κωδικοποιημένο τρόπο οι σημαντικότερες πτυχές της πράσινης ανάπτυξης καθώς και οι τρόποι για τη μετάβαση σε μια πιο εναλλακτική μορφή τουρισμού. Οι γνώσεις αυτές είναι πολύ σημαντικές σε ακαδημαϊκό και επαγγελματικό επίπεδο και η κατοχή τους είναι ιδιαίτερα χρήσιμη και πολύτιμη.*
- ❖ *Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε να κατανοήσω καλύτερα την έννοια του βιοτουρισμού. Ο βιοτουρισμός είναι ένας κλάδος που με ενδιαφέρει να ασχοληθώ ιδιαίτερα όσων αφορά τις περιηγήσεις στη φύση και τις εξορμήσεις περιπέτειας. Στην χώρα μας ο τουρισμός κατά τη γνώμη μου είναι ο κλάδος που συνεχώς αναπτύσσεται κ εξελίσσεται και καθώς ο οικολογικός τρόπος ζωής έχει αρχίσει επίσης να αναπτύσσεται κατακόρυφα, ο συνδυασμός των δύο είναι μια καλή επένδυση για το μέλλον.*

- ❖ Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησαν καταρχήν να κατανοήσω κάποιες βασικές αρχές του βιοτουρισμού, έτσι ώστε να μπορέσω να μεταφέρω και σε άλλους μέσω της διδασκαλίας. Ήταν πολύ κατανοητό και ωφέλιμο το παράδειγμα που αναφέρθηκε. Σημαντικές πληροφορίες σχετικά με την χρηματοδότηση επιχειρηματικών δράσεων στον βιοτουρισμό, όπου και θα μεταφέρω σε ανθρώπους που μπορούν να εκμεταλλευτούν τέτοιες χρηματοδοτήσεις. Σας ευχαριστώ για τις τόσες χρήσιμες πληροφορίες που έλαβα στο μάθημα: Βιοτουρισμός-Φύση, Οικονομία και Καινοτομία.
- ❖ Θεωρώ πως με την βοήθεια του μαθήματος έμαθα σημαντικά πράγματα για τον βιοτουρισμό, πως να συνδυάζουμε σωστά τον τουρισμό με το περιβάλλον και κυρίως πως να προωθούμε, με την βοήθεια του περιβάλλοντος, το τουριστικό προϊόν. Πιστεύω πως θα με βοηθήσει αρκετά στην επαγγελματική μου ζωή και θα μπορώ να βοηθήσω όπου χρειαστεί.
- ❖ Σε γενικό επίπεδο όλα μου φάνηκαν χρήσιμα για τον τομέα μου. Όλες οι παρουσιάσεις ήταν λεπτομερειακές και αναλυτικές και κάλυπταν την πραγματικότητα. Πιο πολύ όμως θα έβαζα στην εργασία μου τον βιοτουρισμό ως στοιχείο του τουρισμού και τις επιπτώσεις καθώς και τα οφέλη του στο περιβάλλον. Ακόμη θα τόνιζα τον τουρισμό ως προϊόν σημαντικό και μέσα στην Ελλάδα και Διεθνώς.
- ❖ Το περιεχόμενο του μαθήματος με έκανε να καταλάβω ότι ο Βιοτουρισμός εισάγει παράγοντες δυναμικής διαμόρφωσης νέων προδιαγραφών χτίζοντας κτίρια ή κατασκευές με χαμηλή όχληση στο τοπικό περιβάλλον και πρόβλεψη για μελλοντική αξιοποίηση σε Τουριστικές δράσεις. Στο πρωτογενή τομέα ο Βιοτουρισμός ανοίγει νέες αγορές και πρέπει να προβλέπουμε την εύκολη και οικονομική επισκεψιμότητα αγροτικών περιοχών.
- ❖ Έμαθα χρήσιμα πράγματα όσον αφορά τον βιοτουρισμό και θα με βοηθήσει στην μελλοντική μου ζωή.
- ❖ Το περιεχόμενο με βοηθάει πολύ να επεκτείνω τις γνώσεις μου γενικότερα και πέραν του επαγγελματικού επιπέδου.
- ❖ Το μάθημα αυτό πιστεύω θα μου φανεί χρήσιμο για το μέλλον, λόγω των σπουδών μου πάνω στον τουρισμό. Επίσης πιστεύω πως κάθε ευκαιρία που παρουσιάζεται στην ζωή μου για να διευρύνω τις γνώσεις μου πρέπει να την αρπάζω και να την κατακτώ.
- ❖ Είναι ένας πολύ ωραίος κλάδος, με συνεχή ανάπτυξη και πιστεύω είναι ένα έξτρα έντυπο με αξία που δεν θα το αγνοεί κανένας. Όταν το ενσωματώσει κάποιος στο βιογραφικό του και θέλει να εργαστεί πάνω σε όλα αυτά που μάθαμε στον

βιοτουρισμο αλλά κ στον τουρισμό γενικότερα θα έχει ένα μόνους παραπάνω για μια θέση εργασίας.

- ❖ Σημαντικές γνώσεις για τον βιοτουρισμο οι οποίες θα με βοηθήσουν πολύ για το βιογραφικό μου και θα μπορέσω να τις χρησιμοποιήσω για την δουλειά μου.
- ❖ Είναι ένα κομμάτι διαφορετικό, που μπορεί στο μέλλον να δώσει αξία στον τόπο μας με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Θα με βοηθήσει στην πορεία του μεταπτυχιακού μου διπλώματος και θα συμπεριληφθεί σίγουρα σε κάποια εργασία.
- ❖ Κατάγομαι από μια περιοχή (Αργολίδα) όπου υπάρχουν μονοπάτια τα οποία είναι ανεκμετάλλευτα και για τα οποία θα πρέπει να τονωθούν ως ένα ιδιαίτερο ως ένα προϊόν με ιδιαίτερη δυναμική πολιτική. Μέσα από το πρόγραμμα του Βιοτουρισμού έμαθα ότι η έννοια του περιβάλλοντος συμπεριλαμβάνει ολόκληρο τον εθνικό μας πλούτο. Από την άλλη εργάζομαι ως υποδοχή σε 4* ξενοδοχεία στην Ελλάδα και στη Κύπρο. και μου είναι ιδιαίτερα ενδιαφέρον οι γνώσεις που αποκόμισα μέσα από το πρόγραμμα. Για το κατά πόσο ένας βιο -επισκέπτης μπορεί να συναντά τους ντόπιους να μαθαίνει για τον πολιτισμό τους και να έρχεται σε επαφή με το φυσικό περιβάλλον μιας περιοχής. Αυτές οι γνώσεις θα είναι ιδιαίτερα χρήσιμες σε μονάδες αγροτουρισμού όπου έχω ως στόχο είτε εντός είτε εκτός.
- ❖ Καλησπέρα σας, στο πρώτο πτυχίο μου Βαλκανικών, Σλαβικών κι Ανατολικών Σπουδών είχα κατεύθυνση οικονομική και διοίκηση επιχειρήσεων ενώ τώρα σπουδάζω και διεθνές εμπόριο. Λόγω της μελέτης μου πάνω στην οικονομία, στις δημόσιες σχέσεις και στο marketing σε συνδυασμό με τα τουριστικά και την αγάπη μου προς τη φύση, όταν είδα το σεμινάριο στο διαδίκτυο θέλησα να το κάνω. Είναι ενδιαφέρον! Μακάρι να μπορούσε να γίνει αυτό και στην πόλη μου λόγω του συνδυασμού της λίμνης με τα βουνά θα ήταν πολύ σημαντική μια τέτοιου είδους ενέργεια για την αειφόρο ανάπτυξη της. Αν μου δοθεί η δυνατότητα στην πτυχιακή μου εργασία θα ήθελα να ασχοληθώ με την αειφόρο ανάπτυξη της περιοχής μου.
- ❖ Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε να διευρύνω τους ορίζοντες μου, καθώς διαμένω σε τουριστικό μέρος, στη Ρόδο, και θα ήθελα να ασχοληθώ κι εγώ ενεργά με τον Βιοτουρισμό. Οι διαστάσεις οι οποίες θεωρώ πως είναι οι πιο σημαντικές και θα ήθελα να ενσωματώσω στην εργασία μου είναι η προστασία του περιβάλλοντος καθώς και η ποιότητα του τουριστικού προϊόντος.
- ❖ Για ακόμη μία φορά η βιοπολιτική αποδεικνύει πόσο σημαντικές είναι οι αξίες της και πόσο μπορεί να συμβάλλει στην αξιοποίηση του φυσικού και οικονομικού πλούτου τόσο μίας κοινωνίας όσο και ενός κράτους! Προσωπικά είμαι πολύ χαρούμενη που συμμετείχα για ακόμη μία φορά σε ένα από τα μαθήματα της βιοπολιτικής και μακάρι να έχω μία εκ νέου συμμετοχή στα μελλοντικά της μαθήματα!!!! Είναι πολύ σημαντικό να υπάρχουν και να συνεχιστούν για την αφύπνιση της νέας γενιάς!!!! Επίσης η συμπλήρωση του βιογραφικού με ένα νέο μάθημα αλλά και η συνέχιση του εμπλουτισμού των γνώσεων μου, θεωρώ, ότι αποτελούν σημαντικό εφόδιο για την επαγγελματική μου σταδιοδρομία.

- ❖ Το σεμινάριο ήταν ιδιαίτερα χρήσιμο για εμένα καθώς οι σπουδές μου ως οικονομολόγος - προγραμματιστής είναι μακριά από την φύση και επιθυμούσα να έρθω σε επαφή με απόψεις, ιδέες και τρόπους για να μπορεί να υπάρξει βιωσιμότητα σε μια βιοτουριστική επιχειρηματική κίνηση.
- ❖ Το σεμινάριο περιέχει πολλές χρήσιμες πληροφορίες συγκεντρωμένες και παρατεθειμένες με όμορφο τρόπο, ξεκαθαρίζει το τι αποτελεί βιοτουρισμό καθώς υπάρχουν και χρήσιμες πηγές και ιστοσελίδες το μάθημα 1 που στοχεύει στη σημασία και το τι είναι και το μάθημα 4 όπου περιέχονται παραδείγματα ίσως παρουσιάζουν μεγαλύτερο ενδιαφέρον
- ❖ Αρχικά θα ήθελα να σας πω ένα τεράστιο μπράβο! Τα μαθήματα ήταν πάρα πολύ ωραία και λιτά γραμμένα. Εγώ προσωπικά φοιτώ στο Δ.Ι.Ε.Κ. του Βόλου στον τομέα των Τουριστικών, με βοήθησε πάρα πολύ ώστε να διευρύνω τις γνώσεις μου περαιτέρω πάνω στο συγκεκριμένο κλάδο. Πιστεύω ότι θα είναι ένα θετικό για το βιογραφικό μου για αρκετές θέσεις εργασίας που θα μου προσφερθούν στο μέλλον. Συγχαρητήρια!
- ❖ Το περιεχόμενο θεωρώ ότι ήταν πολύ κατανοητό για κάποιον που ενδιαφέρεται για θέματα οικολογικά όπως η περιβαλλοντική ανάδειξη μιας περιοχής. Επίσης, με βοήθησε στο να κατανοήσω καλύτερα πως αναδεικνύεται μια περιοχή φυσικού κάλλους ή προστατευόμενη περιοχή. Διαστάσεις που θεωρώ σημαντικές είναι η εκπαίδευση και η ευαισθητοποίηση των πολιτών σε θέματα που αφορούν το περιβάλλον και την φύση.
- ❖ Καθώς ολοκληρώθηκε με επιτυχία το μάθημα αυτό θα ήθελα να διατυπώσω την άποψη μου σχετικά με το πόσο με βοήθησε στο εργασιακό μου χώρο αλλά συνάμα και στην καθημερινότητα μου. Θα ήθελα να συγχαρώ τους συντελεστές του έργου αυτού καθώς τα πλεονεκτήματα των πληροφοριών που διδαχθήκαμε είναι άμεσα συνδεδεμένα με την μελλοντική τοπική ανάπτυξη κάθε τόπου με τέτοιο τρόπο ώστε να μας κάνει ενεργά μέλη της βιοτουριστικής ανάπτυξης του τόπου μας.
- ❖ Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε στο να διευρύνω τις γνώσεις μου πάνω στο θέμα του βιοτουρισμού μέσω των πλήρως αναλυτικών και κατανοητών διαφανειών καθώς και μέσα από την τελική εξέταση όπου εντόπισα και μελέτησα ξανά κάποια σημεία που έπρεπε να επαναλάβω ώστε να έχω μια ολοκληρωμένη και σωστή άποψη πάνω στο θέμα. Πιο σημαντικά σημεία θεώρησα τα οφέλη του βιοτουρισμού και κυρίως με ποιον τρόπο μπορούν να συνεργαστούν το περιβάλλον με τον επιχειρηματικό κόσμο και τα ερευνητικά κέντρα για να έχουμε όσο το δυνατόν καλύτερα αποτελέσματα.
- ❖ Το περιεχόμενο του μαθήματος ήταν εξαιρετικό και περιληπτικό. Το σημαντικότερο για εμένα ήταν τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα του βιοτουρισμού με όλους τους τομείς που συνδέεται άμεσα καθώς και η σχέση που υπάρχει στον

βιοτουρισμό και το φυσικό περιβάλλον, όπου πρέπει να αναπτυχθεί σε όλη την Ελλάδα. Ως περιβαλλοντολόγος και μελλοντική εκπαιδευτρια το υλικό είναι πάρα πολύ καλό για την έννοια του βιοτουρισμού και την εφαρμογή του στην πράξη, με την αξιοποίηση της τοπικής κοινότητας και την προώθησή της.

- ❖ Μέσω του μαθήματος, επιβεβαιώνεται η άποψη ότι η ανάπτυξη του βιοτουρισμού, μπορεί να συνδράμει στην βιώσιμη τοπική ανάπτυξη. Η διατήρηση της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς, η πιστοποίηση προϊόντων ή υπηρεσιών, η μεταφορά και προσαρμογή καλών πρακτικών και η αξιοποίηση διαθέσιμων χρηματοδοτικών εργαλείων, δημιουργούν τεράστιες ευκαιρίες πράσινης ανάπτυξης με θετικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, την τοπική οικονομία και τον επισκέπτη. Ελπίζω να κάνω το όνειρό μου πραγματικότητα και να δημιουργήσω τη δική μου επιχείρηση.
- ❖ Ως εκπαιδευτικός διδάσκοντας Περιβαλλοντική εκπαίδευση, ενημερώθηκα για την αξία του βιοτουρισμού στη σύγχρονη εποχή με συγκεκριμένα παραδείγματα που αφορούν στη Ελλάδα και τα οποία θα μπορέσω μέσω της διδασκαλίας μου να μεταφέρω στους μαθητές μου. Η αξιοποίηση του βιοτουρισμού αποτελεί σημαντικό θέμα, καθώς οι περισσότεροι δε γνωρίζουν σε τι ακριβώς αφορά και ότι μπορεί να ενισχύσει τη χώρα μας σε πολλούς τομείς.
- ❖ Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε να κατανοήσω το ρόλο και τη σημασία του Βιοτουρισμού στο σήμερα καθώς και την αλληλένδετη του σχέση με άλλους παράγοντες, φορείς κλπ και ιδιαίτερα τον ρόλο της στην προστασία και ανάδειξη του περιβάλλοντος. Μία από τις σημαντικότερες διαστάσεις θεωρώ πως είναι η σχέση του βιοτουρισμού και της επιχειρηματικότητας εφόσον, η τουριστική βιομηχανία βρίσκεται σε άρρηκτη σχέση με τη φύση και το περιβάλλον.
- ❖ Το περιεχόμενο του μαθήματος ήταν αρκετά κατανοητό και πλούσιο για την εμβάθυνση στο τομέα του Βιο-τουρισμού. Σίγουρα από εδώ και στο εξής ό,τι διδαχθήκαμε θα φανεί χρήσιμο σε οποιονδήποτε ασχοληθεί επαγγελματικά ή ακαδημαϊκά με το συγκεκριμένο αντικείμενο. Ευχαριστώ πολύ.
- ❖ Θεωρώ πολύ σημαντική την παράμετρο που αφορά στην δημιουργία ενός μοντέλου που μπορεί στην ουσία να εκπαιδεύσει περιβαλλοντικά τους επισκέπτες διαμορφώνοντας έτσι ένα καλύτερο περιβάλλον το οποίο αποτελεί και την πηγή του πλούτου της χώρας μας Σας ευχαριστώ πολύ για την ολοκληρωμένη παρουσίαση που αφορά τον Βιοτουρισμό.
- ❖ Το περιεχόμενο του μαθήματος ήταν εξαιρετικό και με βοήθησε στο να διαπιστώσω τη συμβολή των εναλλακτικών μορφών τουρισμού στην τουριστική ανάπτυξη της χώρας.
- ❖ Το περιεχόμενο του μαθήματος είναι αρκετά σημαντικό θεωρώ για την εργασία μου στο μέλλον καθώς αν και είμαι ακόμη φοιτήτρια στην διοίκηση του τουρισμού και δεν έχω εξασκήσει το επάγγελμά μου, όλες αυτές οι γνώσεις που απέκτησα για τον

βιοτουρισμό θα μου φανούν αρκετά χρήσιμες. Θα ήθελα να προσπαθήσω να χρησιμοποιήσω όλα αυτά που έμαθα ή έστω τα περισσότερα έτσι ώστε η εκάστοτε επιχείρηση μα και ο πελάτης να μάθει να σέβεται και να προστατεύει το περιβάλλον στον προσπάθεια τους όλοι να επωφεληθούν, η μεν με κέρδος και η άλλη μεριά με υπηρεσίες.

- ❖ Το μάθημα με βοήθησε να αποκτήσω σφαιρικές γνώσεις γύρω από ένα νέο καινοτόμο μοντέλο τουρισμού το οποίο μπορεί να λειτουργήσει επάξια πλάι στον υπάρχοντα τουρισμό και να συνδέσει με επιτυχία συνέργιες τις τοπικής κοινωνίας και των Δήμων για την ανάδειξη μιας πρωτογενούς εμπειρίας για όλους τους επισκέπτες. Θα χρησιμοποιήσω τις νέες γνώσεις που απόκτησα στην τωρινή μου δουλειά που έχει σχέση με την διαχείριση εκπαιδευτικών περιβαλλοντικών ευρωπαϊκών προγραμμάτων
- ❖ Το περιεχόμενο του μαθήματος ήταν εξαιρετικά ενδιαφέρον και θα με βοηθήσει στην διδασκαλία σχετικά με την αξιοποίηση των φυσικών πόρων αλλά και στο πως μπορούν οι διάφοροι κλάδοι της παραγωγής να δράσουν συμπληρωματικά.
- ❖ Είμαι μεταπτυχιακός φοιτητής του τμήματος διοίκησης τουριστικών επιχειρήσεων του ΕΑΠ. Με ενδιαφέρει ο χώρος του βιοτουρισμού αφού κατάγομαι από την Μεσσηνία περιοχή όπου υπάρχουν δυνατότητες για ανάπτυξη βιοτουρισμού. Βρήκα πιο χρήσιμα τα μέρη: Γ. Χρηματοδοτώντας επιχειρηματικές δράσεις στον βιοτουρισμό οικονομικά κίνητρα και Δ. Παραδείγματα Re-branding του τουριστικού προϊόντος στην Ελλάδα και Διεθνώς.
- ❖ Το μάθημα Βιοτουρισμός - Φύση, Οικονομία και Καινοτομία πρωτίστως συμβάλλει στην αφύπνιση της οικολογικής συνείδησης των συμμετεχόντων. Προσωπικά, έχοντας σπουδές και στην Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων, το μάθημα με βοήθησε να οραματισθώ την ανάπτυξη του τουριστικού προϊόντος κάτω από ένα διαφορετικό, οικολογικό πρίσμα. Οι σημαντικότερες διαστάσεις του μαθήματος θεωρώ πως είναι η περιβαλλοντική εκπαίδευση των συμμετεχόντων φορέων, όπως και η δημιουργία συνεργειών διαφορετικών τομέων της κοινωνίας με κοινό στόχο την βιώσιμη ανάπτυξη του τουρισμού.
- ❖ Το περιεχόμενο και γενικότερα το αντικείμενο του μαθήματος έρχεται σε πλήρη αρμονία και συμπληρώνει τις προϋπάρχουσες γνώσεις από την πανεπιστημιακή μου σχολή του τμήματος Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων του Πανεπιστημίου Πατρών. Στόχος μου είναι να φέρω την νέα γενιά όσο το δυνατόν πιο κοντά γίνεται στην φύση και το περιβάλλον γενικότερα, να τα δούνε, να τα εξερευνήσουν, τα μάθουν από αυτά. Ο τουρισμός και πολύ περισσότερο ο Βιοτουρισμός ενδείκνυται για την επίτευξη των στόχων αυτών. Επιπρόσθετα η περιοχή καταγωγή μου Θεσσαλία με την Λίμνη Πλαστήρα, τα Μετέωρα και τις υπόλοιπες τριγύρω περιοχές ενδείκνυται για την ανάπτυξη του Βιοτουρισμού!

- ❖ *Εργάζομαι σε Υπηρεσία Τουρισμού του υπουργείου τουρισμού και το σεμινάριο έχει άμεση σχέση με τον χώρο της εργασίας μου αλλά και με τα γενικότερα ενδιαφέροντα μου. Η περιοχή στην οποία εργάζομαι είναι η περιφέρεια δυτικής Μακεδονίας, η μοναδική περιφέρεια της Ελλάδος που δεν βρέχεται από την αγαπημένη σε όλους θάλασσα της Ελλάδας μας. Πάντα και σε όλες τις περιπτώσεις η Περιφέρεια μας αποτελεί έναν καθαρά εναλλακτικό προορισμό και πάντα προσπαθώ να βρίσκομαι σε επαφή με καινοτόμες ιδέες για να εμπλουτίζω τις γνώσεις μου τόσο για μένα όσο και για την δουλειά μου. Σας ευχαριστώ πολύ για αυτή την ευκαιρία που μου δώσατε.*
- ❖ *Καταπληκτικό σεμινάριο. Το περιεχόμενο του μαθήματος ήταν αναλυτικό και κατατοπιστικό. Μέσω αυτού εμβάθυνα τις γνώσεις πάνω στο αντικείμενο του τουρισμού και εναλλακτικού τουρισμού που με ενδιαφέρει.*
- ❖ *Η συμβολή του πολιτισμού σε σχέση με το περιβάλλον θεωρώ πως είναι σημαντική διάσταση που θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη.*
- ❖ *Γνώριζα ήδη αρκετά για τον τουρισμό και είχα ασχοληθεί και με το κομμάτι της φύσης. Με βοήθησε να κάνω άμεση σύνδεση της φύσης και του τουρισμού και από πρακτικής άποψης και συνέδεσε την οικονομική επιστήμη με αυτό το είδος τουρισμού.*
- ❖ *Μου έδωσε νέες διαστάσεις, νέες γνώσεις και με βοήθησε να σκεφτώ στη δουλειά μου με πιο βιώσιμο τρόπο. Νομίζω, κυρίως, θα ενσωματώσω τα κομμάτια που μιλάνε για την σύνδεση φορέων.*
- ❖ *Πρόκειται για μια καινοτόμο προσπάθεια από θεματική άποψη, η οποία προσφέρει πανεπιστημιακού επιπέδου μόρφωση εξ αποστάσεως. Οι στόχοι του μαθήματος ήταν σαφείς. Η ύλη που καλύφθηκε ανταποκρινόταν στους στόχους του μαθήματος και ήταν καλά οργανωμένη. Το εκπαιδευτικό υλικό που χρησιμοποιήθηκε βοήθησε στην καλύτερη κατανόηση του μαθήματος. Η θεματική του Βιοτουρισμού είναι πρωτοποριακή σε μαθησιακό όσο και σε πρακτικό επίπεδο, καθώς δεν συναντώνται ανάλογες εκπαιδευτικές δραστηριότητες στην Ελλάδα αλλά και στο εξωτερικό. Η σωστή οργάνωση και δομή των εννοιών του προγράμματος αλλά και η πληρότητα του εκπαιδευτικού υλικού συνετέλεσαν στο να ικανοποιηθούν οι εκπαιδευτικοί στόχοι του προγράμματος αλλά και το πρόγραμμα να ανταποκριθεί πλήρως στις απαιτήσεις και τις προσδοκίες μου.*
- ❖ *Το περιεχόμενο του μαθήματος είχε ιδιαίτερο ενδιαφέρον και προσέφερε ειδική επιμόρφωση. Οι περισσότεροι Έλληνες είμαστε μάρτυρες των αλλαγών που έφερε ο τουρισμός στο φυσικό περιβάλλον, συχνά όχι με τον καλύτερο τρόπο, στον τόπο μας. Καθώς μελετούσα την περίπτωση της Ιεράπετρας έφερα στη μνήμη μου τα λόγια του Δ. Πικιώνη, Την φύση πήρε για δάσκαλο ο άνθρωπος στον δρόμο του, στην ζωή του. Σε στενή συνεργασία με εκείνη ένιωσε το πώς μπορεί μόνο να προχωρήσει. Ο Βιοτουρισμός στην Ιεράπετρα Κρήτης είναι άριστο παράδειγμα της*

περιβαλλοντικής διαχείρισης και της τουριστικής οικονομίας: αναδεικνύει τον τόπο προστατεύοντας το φυσικό περιβάλλον. Αποδεικνύει επίσης τη βιωσιμότητα εκείνου του τουρισμού που μπορεί να είναι ανταγωνιστικός έναντι άλλων τουριστικών αγορών προσαρμοσμένος στις ανάγκες της προστασίας του περιβάλλοντος. Όπως αναφέρθηκε στην αρχή της πρώτης ενότητας. Ο τουρισμός που δεν λαμβάνει υπόψη τον πολιτισμό δεν έχει τη δυνατότητα να αναπτυχθεί στον μέγιστο δυνατό βαθμό, πολιτισμός και περιβάλλον είναι οι δύο όψεις αλληλοεξαρτόμενες που προσφέρουν τη βιωσιμότητα και την επιχειρηματικότητα στοιχεία απαραίτητα στον Βιοτουρισμό. Το πρόγραμμα βοηθά στην ευαισθητοποίηση και στον προβληματισμό σε ότι αφορά τον Βιοτουρισμό και τη συνειδητοποίηση της διεύρυνσης τόσο των ευκαιριών όσο και της αξιοποίησης και προβολής της τουριστικής δύναμης καθώς και τη δημιουργία υπεύθυνων πολιτών και υπεύθυνων τουριστών.

- ❖ Το μάθημα ευαισθητοποιεί τους σπουδαστές στις αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις του τουρισμού αφενός, και αφετέρου, αποτελεί ένα παράδειγμα πρακτικής εφαρμογής αειφορικών πρακτικών στον τουρισμό. Όσον αφορά την ενσωμάτωση της ενότητας στη διδασκαλία, δίνει τη δυνατότητα στον εκπαιδευτή να εξοικειώσει τους σπουδαστές με τις πρακτικές της εξ αποστάσεως διδασκαλίας. Επίσης, δίνει επιπλέον υλικό για την παρουσίαση των επιπτώσεων του μαζικού τουρισμού στο περιβάλλον αλλά και παραδείγματα για την δυνατότητα μείωσης αυτών. Αν και πρόκειται για μία άρτια σε όλα τα επίπεδα παρουσίαση του βιοτουρισμού και των πρακτικών εφαρμογής του, οι σπουδαστές (κυρίως όσοι βρίσκονταν στο πρώτο στάδιο των σπουδών τους) συνάντησαν δυσκολίες στην κατανόηση των εννοιών καθώς το ύφος και η ορολογία που χρησιμοποιήθηκε, απαιτούσε αρκετή εξοικείωση με το αντικείμενο και την ορολογία.
- ❖ Ο τρόπος με τον οποίο παρουσιάζεται ο βιοτουρισμός στις διαλέξεις του διαδουκτικού μαθήματος μου έδωσε το ερέθισμα να ασχοληθώ περισσότερο με αυτού του είδους τουρισμό. Βρήκα πολύ ενδιαφέρουσες ενότητες τόσο τα βήματα ανάπτυξης μιας επιχείρησης στον βιοτουρισμό όσο και τα οικονομικά κίνητρα, αλλά και τη δυνατότητα για περιβαλλοντικές πιστοποιήσεις. Υπάρχουν τόσα παραδείγματα *rebranding* τουριστικού προϊόντος στην Ελλάδα και το εξωτερικό που πρέπει να αποτελούν παράδειγμα προς μίμηση για όλους όσους ασχολούνται με το συγκεκριμένο κλάδο.
- ❖ Είμαι στην αλλαγή καριέρας προς τον τουρισμό και εύρεση νέων ευκαιριών απασχόλησης τις οποίες δημιουργεί ο βιοτουρισμός. Πιο ενδιαφέρουσες βρήκα τις παρακάτω ενότητες: Εναλλακτικός τουρισμός, βιοεπισκέπτης. Δημιουργώντας ιδέες για ποιοτική αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος με θετικά οικονομικά αποτελέσματα, αξιοποιώντας τοπικούς πόρους και προϊόντα στηρίζοντας την τοπική οικονομία. Αναγνώριση συγκριτικών πλεονεκτημάτων του βιοτουρισμού που είναι το περιβάλλον και ο πολιτισμός. Αναβάθμιση και αξιοποίηση των δεξιοτήτων μου μέσω της εκπαίδευσης και αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών. Ανταγωνιστικό

πλεονέκτημα εισαγωγή στο βιογραφικό μου .Σεβασμός στο περιβάλλον και στο πολιτισμό.

- ❖ *Ο βιοτουρισμός αποτελεί ένα πεδίο ευρείας δράσης από πολλούς επιστημονικούς κλάδους!Ο συνδυασμός τεχνολογίας και έρευνας αξιοποιεί με τον καλύτερο τρόπο τους βιολογικούς πόρους, πως θα διατηρήσουμε την γενετική βάση των βιολογικών επιστημών,τη διαμόρφωση της πολιτιστικής ταυτότητας καθώς και την εξέλιξη των ανθρωπινων πολιτισμών σε σχέση με το περιβάλλον.*
- ❖ *Ο βιοτουρισμός αποτελεί ένα πεδίο ευρείας δράσης από πολλούς επιστημονικούς κλάδους!Ο συνδυασμός τεχνολογίας και έρευνας αξιοποιεί με τον καλύτερο τρόπο τους βιολογικούς πόρους, πως θα διατηρήσουμε την γενετική βάση των βιολογικών επιστημών,τη διαμόρφωση της πολιτιστικής ταυτότητας καθώς και την εξέλιξη των ανθρωπινων πολιτισμών σε σχέση με το περιβάλλον.*
- ❖ *Ο λόγος που επέλεξα να παρακολουθήσω αυτό το σεμινάριο ήταν η απόκτηση μιας γενικότερης γνώσης γύρω από το θέμα μέσα από τη ματιά συγκεκριμένων παραδειγμάτων. Δεν είχε άμεση σχέση με το επάγγελμά μου αλλά με τις σπουδές μου. Αυτό το κομμάτι επιδίωκα να εμπλουτίσω μέσα από το πρίσμα του βιοτουρισμού. Οι κυριότερες διαστάσεις θεωρώ ότι έχουν να κάνουν με τις επιπτώσεις στη φύση. Όλα τα υπόλοιπα είναι εξίσου σημαντικά και αντανακλώνται στο φυσικό περιβάλλον. Η χρήση του ορισμού βιοτουρισμός σαν πρότυπο υπεύθυνου τουρισμού με θετικές συνέπειες για το πολιτιστικό αλλά και το φυσικό περιβάλλον θέτουν την πιο ουσιαστική ερμηνεία που πρέπει να μας καθοδηγεί.*
- ❖ *Ως Πρόεδρος μιας τοπικής περιβαλλοντικής οργάνωσης και σε συνεργασία με τοπικούς φορείς θα χρησιμοποιήσουμε και αυτά τα εργαλεία μάθησης, για την εφαρμογή καινοτόμων επιχειρήσεων, για τοπικά προϊόντα, με σεβασμό στο περιβάλλον. Επίσης ως υπάλληλος του Δήμου, που δραστηριοποιούμαι σε θέματα Πολιτικής Προστασίας, αρκετές από τις πληροφορίες που έλαβα από το συγκεκριμένο μάθημα, θα μου είναι χρήσιμες. Σας ευχαριστώ που μου δώσατε την ευκαιρία να συμμετέχω και σε αυτό το μάθημα και ελπίζω, πολύ σύντομα να ξεκινήσετε και κάποιο άλλο ενδιαφέρον μάθημα και να ενημερωθώ άμεσα*
- ❖ *Είμαι απόφοιτος μεταπτυχιακού προγράμματος Διοίκηση Τουριστικών επιχειρήσεων και το πρόγραμμα μου προσέφερε πολύτιμες γνώσεις για τον Βιώσιμο Τουρισμό και για την ανάπτυξη του σε αρμονία με το περιβάλλον. Οι διαστάσεις της συνεργασίας των τοπικών φορέων και των επιχειρήσεων αλλά και της έρευνας στο πεδίο του Τουρισμού είναι αρχές που μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε μελλοντική εργασία μου με την ίδρυση μιας τουριστικής επιχείρησης,*
- ❖ *Το συγκεκριμένο μάθημα προσδίδει μια νέα ευκαιρία να έχει ο μαθητής μια έμμεση επαφή με το περιβάλλον, μέσω της έννοιας του βιοτουρισμού, μία έννοια η οποία στα παλαιότερα χρόνια να μην ήταν ευρέως γνωστή στους περισσότερους ανθρώπους και ιδιαίτερα στους νέους. Πλέον, στη σημερινή εποχή, είναι*

απαραίτητη έως αναγκαία η απόκτηση νέων γνώσεων καθώς και η εξέλιξη του αντικειμένου, καθώς ο βιοτουρισμός συμβάλλει στην οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη του εκάστοτε τόπου και επομένως της χώρας γενικότερα, διότι, αποτελεί μια σύγχρονη μορφή εναλλακτικού τουρισμού.

- ❖ Το μάθημα ήταν επωφελές διότι με λογική συνοχή και ακολουθία διαφώτισε το αντικείμενο ενδιαφέροντος καθεαυτό αλλά και την πολυδιαστατικότητα του. Σημαντικό στάθηκε επίσης το πλήθος των καταγεγραμμένων φορέων αλληλεπίδρασης με τον βιοτουρισμό αλλά και τα παραδείγματα τόσο από το εσωτερικό όσο και το εξωτερικό. Αν κάποιος το ακολουθήσει με συνέπεια, αναμφίλεκτα αποκτά μια ισχυρή βάση για τη δυνητική πρακτική του στον ιδιαίτερο αυτό χώρο.
- ❖ Το περιεχόμενο του μαθήματος μου φάνηκε εξαιρετικά ενδιαφέρον. Εργαζόμουν σε μια επιχείρηση που κύριο μέλημά της είναι η προστασία του περιβάλλοντος, της χλωρίδας και της πανίδας. Αυτό με βοήθησε να εντάξω αυτή την νοοτροπία και στη ζωή μου γενικότερα. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα με βοήθησε να δω κι άλλες τεχνικές που αφορούν τον βιοτουρισμό, μιας και έχω σκοπό να ασχοληθώ με αυτό το κομμάτι μελλοντικά, ως υπάλληλος μιας αντίστοιχης επιχείρησης. Συγχαρητήρια για την υπέροχη προσπάθεια και ευχαριστούμε για την ευκαιρία που μας δώσατε να παρακολουθήσουμε ένα τόσο ενδιαφέρον κομμάτι του βιοτουρισμού.
- ❖ Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε να κατανοήσω την σημαντικότητα της αλληλεπίδρασης μεταξύ φυσικού και κοινωνικού περιβάλλοντος με στόχο την βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη. Θεωρώ πως η ανάπτυξη εναλλακτικών δραστηριοτήτων μικρής κλίμακας (πχ ποδηλασία, περιηγήσεις κλπ.) μπορούν να βοηθήσουν στην κατεύθυνση της ανάπτυξης του βιοτουρισμού στην περιοχή μας. Βέβαια, τα διεθνή παραδείγματα θα μπορούσαν να είναι πιο αναλυτικά, ώστε να αποκτήσουμε το know-how.
- ❖ Το περιεχόμενο του μαθήματος ήταν αρκετά βοηθητικό ως προς την ενημέρωση που παρείχε για προς τη χρησιμότητα των πιστοποιήσεων, τα παραδείγματα εργαλείων προβολής και προώθησης που αναφέρει και κυρίως στο σημαντικό ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει η συνεργασία με διάφορους φορείς της κοινωνίας ώστε να διατηρηθεί η φυσική και πολιτιστική κληρονομιά του τόπου μας. Τα παραπάνω είναι αυτά που θεωρώ σημαντικά και θα ήθελα μελλοντικά να προσπαθήσω να εφαρμόσω, όπου και όποτε αυτό μπορεί να καταστεί εφικτό, φυσικά.
- ❖ Τα μαθήματα με βοήθησαν να κατανοήσω το περιεχόμενο του βιοτουρισμού και να ευαισθητοποιηθώ ως προς αυτόν. Εργάζομαι σε παραδοσιακό ξενώνα και θα μπορούσα να προτείνω στους επισκέπτες τουριστικές εμπειρίες οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο του βιοτουρισμού, όπως παρατήρηση της χλωρίδας και της πανίδας, πεζοπορίες, υπαίθριες δραστηριότητες με σεβασμό στην τοπική βιοποικιλότητα.

- ❖ Η ολοκληρωμένη ανάλυση του βιοτουρισμού με βοήθησε να καταλάβω πλήρως τις συνέργειες και τις διαδικασίες που χρειάζονται για την επίτευξη των βιοτουριστικών στόχων, μέσα στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης. Θεωρώ πως η σημαντικότερη πτυχή του βιοτουρισμού είναι η προσπάθεια προστασίας και διατήρησης του φυσικού πλούτου, ο οποίος καταπατάται συστηματικά από τα πρότυπα του μαζικού τουρισμού. Ευχαριστώ πολύ για την προσπάθεια που καταβάλλετε και παρέχετε σε όλους τους ενδιαφερόμενους ενδεδειγμένες πληροφορίες επί του θέματος, χωρίς καμία χρηματική αποζημίωση σε αυτούς τους καιρούς κρίσης. Εύχομαι να συνεχίσετε και με άλλες παρεμφερείς ενότητες!
- ❖ Θεωρώ ότι το συγκεκριμένο σεμινάριο με βοήθησε να αποκτήσω σφαιρικότερη άποψη για την έννοια βιοτουρισμός; και να κατανοήσω βαθύτερα ότι συνδέεται άρρηκτα και ποικιλοτρόπως με την διατήρηση, ποιοτική αναβάθμιση και προστασία του φυσικού μας περιβάλλοντος. Επιπλέον, η παρακολούθηση αυτού του σεμιναρίου εμπλούτισε το γνωστικό μου πεδίο πάνω στον τομέα του βιοτουρισμού από τον οποίο έχω τη δυνατότητα να αντλήσω θέματα στο κομμάτι της διδασκαλίας. Ευχαριστώ εκ των προτέρων και σκοπεύω να συνεχίσω την εκπαίδευσή μου μέσω των σεμιναρίων της Διεθνούς Οργάνωσης Βιοπολιτικής.
- ❖ Θεωρώ ότι έμφαση στην ανάπτυξη του πρωτογενή τομέα καθώς και στην άμεση και έγκυρη ενημέρωση φορέων, οργανισμών και επιχειρήσεων ήταν από τα πιο σημαντικά κομμάτια της διδασκαλίας. Επίσης πιστεύω ότι από εκεί πρέπει να ξεκινήσουμε όλοι όσοι ασχολούμαστε με τον τουρισμό για να μπορέσουμε να πετύχουμε συνολικά ένα κομμάτι του βιοτουρισμού. Ακόμη βρήκα πολύ ενδιαφέρον τις ιδέες για επιδοτήσεις κλπ για την ανάπτυξη-ενημέρωση-υλοποίηση του βιοτουρισμού στην Ελλάδα.
- ❖ Το περιεχόμενο του μαθήματος που παρακολούθησα ήταν ιδιαιτέρως ενδιαφέρον για τη σχολή μου. Τα εφόδια που αποκόμισα θεωρώ πως θα μου φανούν αρκετά χρήσιμα διότι πρόκειται για ένα είδος τουρισμού που μπορεί να αποδώσει πολλά κέρδη ενώ ταυτόχρονα είναι φιλικό προς το περιβάλλον. Πρόκειται για κλάδο που δεν έχει αξιοποιηθεί πολύ και η επαφή μου με το συγκεκριμένο μάθημα έδωσε φως σε σημεία που μου ήταν άγνωστα. Ελπίζω στη συμμετοχή μου σε μεταγενέστερα μαθήματά σας.
- ❖ Το περιεχόμενο του μαθήματος ήρθε να δέσει άριστα με ήδη υπάρχουσες γνώσεις μου (πτυχιακού και μεταπτυχιακού επιπέδου) στον τομέα της αγροτικής οικονομίας και ανάπτυξης, βιολογικής/οργανικής γεωργίας και διατροφικών συστημάτων. Επίσης, με βοήθησε να αναγνωρίσω τι ακριβώς μπορεί να συμπεριληφθεί στην έννοια του βιοτουρισμού ως προσφερόμενο προϊόν ή υπηρεσία. Οι στρατηγικές και τα προγράμματα χρηματοδότησης που παρουσιάστηκαν, καθώς και τα βήματα ανάπτυξης μιας επιχείρησης στο βιοτουρισμό θεωρώ πως ήταν οι πιο χρήσιμες πληροφορίες - τις οποίες θα προσπαθήσω να ενσωματώσω σε μελλοντική εμπλοκή μου στον κλάδο.

- ❖ Το μάθημα μου δίδαξε πως ο βιοτουρισμός μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την προστασία του περιβάλλοντος αλλά και την διατήρηση του αλλά και για το πως μπορεί να χρηματοδοτηθεί μια επιχείρηση για τον βιοτουρισμό. Μου έδειξε τα προνόμια και τα πλεονεκτήματα του βιοτουρισμού σε σχέση με τον κανονικό τουρισμό και το πως ο βιοτουρισμός μπορεί να αλλάξει την κοινωνία έτσι ώστε να είναι πιο φιλική απέναντι στο περιβάλλον.
- ❖ Με βοήθησε γιατί είμαι εκπαιδευτικός και οργανώνω πολλά προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των μαθητών. Τί πλούσιο βιογραφικό υλικό και οι σημειώσεις μπορούν να βοηθήσουν τους μαθητές να εκπονήσουν τις απαραίτητες εργασίες των προγραμμάτων.
- ❖ Πήρα πληροφορίες για κάποιες επιπλέον διαστάσεις του θέματος που δεν γνώριζα, πιθανόν να με βοηθήσει περισσότερο στο να καθοδηγώ ως επαγγελματίας περιβαλλοντολόγος τόσο τους συντοπίτες μου , όσο και τους επαγγελματίες στον τουριστικό κλάδο γενικότερα. σημαντικότερο για μένα, είναι πως συνδέονται όλα, πολιτισμός τουρισμός περιβάλλον , και οικονομία και πως πρέπει να βρεθούν οι κατάλληλες ισορροπίες προς όφελος όλων.
- ❖ Καθώς εργάζομαι στον τομέα των Περιβαλλοντικών Επιστημών το σεμινάριο μου έδωσε τη δυνατότητα να διευρύνω τις γνώσεις μου στο θέμα του βιοτουρισμού με ολοκληρωμένο τρόπο, καθώς συμπεριλαμβάνει τις βασικές αρχές του βιοτουρισμού καθώς και τα οφέλη στο τρίπτυχο περιβάλλον-φύση- κοινωνία. Η παράθεση του παραδείγματος της Ιεράπετρας ως παράδειγμα βέλτιστης πρακτικής βοηθάει τον εκπαιδευόμενο να εντυπώσει με τον καλύτερο τρόπο στο θέμα και να χρησιμοποιήσει τη γνώση αυτή στην πράξη.
- ❖ Η δομή του σεμιναρίου ήταν εστιασμένη στην ανάπτυξη του βιοτουρισμού. Σημαντικό ήταν το γεγονός πως δεν επρόκειτο για ένα θεωρητικό σεμινάριο, αλλά είχε και παραδείγματα έμπρακτης εφαρμογής. Το περιεχόμενο του σεμιναρίου, προσαρμοσμένο, θα μπορούσε να αποτελέσει το κατάλληλο υλικό για την ευαισθητοποίηση των μαθητών/τριών σε αντίστοιχα προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης.
- ❖ Τα μαθήματα ήταν εξαιρετικά ενδιαφέροντα και σε συνδυασμό με την προτεινόμενη βιβλιογραφία κατάφερα να αποσαφηνίσω σημεία που δεν τα είχα κατανοήσει, θεωρώ ότι με βοήθησε να σκέφτομαι διαφορετικά και να προσεγγίσω από άλλη οπτική γωνία τα πράγματα. Μέσα από τις γνώσεις που απέκτησα νιώθω μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση στο επόμενο επαγγελματικό μου εγχείρημα.
- ❖ Το περιεχόμενο του σεμιναρίου μου προσέφερε πολύτιμες γνώσεις που σχετίζονται με γνωστικό μου αντικείμενο καθώς εργάζομαι ως Περιβαλλοντολόγος - Δασολογος. Παρείχε όλες τις βασικές γνώσεις του βιοτουρισμού με ιδιαίτερο ενδιαφέρον την

πτυχή του που σχετίζεται με την διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος και τους τρόπους που αυτό επιτυγχάνεται.

- ❖ Με βοήθησαν παρά πολύ τα μαθήματα που παρακολούθησα γιατί είμαι φοιτήτρια σε τμήμα τουρισμού και μου είναι πολύ χρήσιμα για τα μαθήματα που παρακολουθώ.
- ❖ Περισσότερο μου άρεσε η σύνδεση του βιοτουρισμού με τις καινοτόμες δραστηριότητες.
- ❖ Το περιεχόμενο του μαθήματος βοηθά να αντιληφθεί κάποιος ότι βιοτουρισμός είναι μια συλλογική προσπάθεια της κοινωνίας για την σωτηρία του περιβάλλοντος αποδεχόμενοι τις ιδιαιτερότητες του κάθε τόπου ξεχωριστά.
- ❖ Σπουδάζω τουριστικά.. Μου άρεσε το περιεχόμενο καθώς έμαθα διάφορα για τον πράσινο τουρισμό.
- ❖ Είμαι φοιτήτρια σε τμήμα τουρισμού και μου είναι ιδιαίτερα ενδιαφέροντα τα μαθήματα γιατί με βοήθησαν αρκετά ώστε τε να επεκτείνω τις γνώσεις μου πάνω σε μια εναλλακτική μορφή τουρισμού όπως είναι ο βιοτουρισμός.
- ❖ Από πλευράς γεωπονίας θεωρώ ότι είναι ένα πολλά υποσχόμενος τομέας! Η καινοτομία και οι εφαρμογές συνοδοιπόροι της ανάπτυξης και της εξέλιξης !Η φύση, τα προϊόντα της και οι νέοι άνθρωποι στηρίζουν τον βιοτουρισμό
- ❖ Πήρα ιδέες για το πως θα μπορούσα να συνδυάσω την υδατοκαλλιέργεια με τον τουρισμό και ταυτόχρονα να μειωθούν και οι αρνητικές επιπτώσεις της στο περιβάλλον.
- ❖ Το περιεχόμενο του μαθήματος βοήθησε στη κατανόηση και την σημασία του βιοτουρισμού στη μελλοντική και ποιοτική ανάπτυξη της πολιτιστικής, κοινωνικής και οικονομικής τουριστικής δραστηριότητας
- ❖ Το περιεχόμενο του μαθήματος θεωρώ πως με βοήθησε αρκετά να εμπεδώσω την έννοια και την σημαντικότητα του βιοτουρισμού στις μέρες μας, καθώς και την ανάγκη για εφαρμογή ορθών πρακτικών τουρισμού από την κοινωνία μας.
- ❖ Οι γνώσεις που κατέκτησα παρακολουθώντας το συγκεκριμένο πρόγραμμα ήταν αρκετά αξιόπιστες, κατανοητές και βατές, βοήθησαν να εμπλουτίσω το επιστημονικό μου υπόβαθρο. Σας ευχαριστώ πολύ για την πολύτιμη συνδρομή σας.
- ❖ Το μάθημα αυτό με βοήθησε να κατανοήσω καλύτερα την έννοια του βιοτουρισμού και το πώς μπορεί να εφαρμοστεί και να ωφελήσει σε πάρα πολλούς τομείς. Πιστεύω ότι ως βιολόγος που εργάζομαι σε μουσείο φυσικής ιστορίας θα μπορέσω

να το χρησιμοποιήσω είτε σε προγράμματα είτε σε ξεναγήσεις σε παιδιά γυμνασίου και λυκείου

- ❖ Με βοήθησε πολύ στο κομμάτι του εναλλακτικού τουρισμού με το οποίο και ασχολούμαι. Πολύ ενδιαφέρον οι θεματικές και η τελική αξιολόγηση. Αναμένω και άλλες τέτοιες επιμορφώσεις στη συνέχεια.
- ❖ Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε στο μεταπτυχιακό που κάνω σε σχέση με τον Τουρισμό και πιστεύω πως οι πληροφορίες που μου έδωσε το συγκεκριμένο μάθημα θα με βοηθήσει να αναπτύξω περισσότερο στις εναλλακτικές μορφές τουρισμού στις εργασίες μου.
- ❖ Με βοήθησε ιδιαίτερα να αντιληφθώ τον τρόπο που μπορούν οι τουριστικές περιοχές να αναπτυχθούν προστατεύοντας και αναδεικνύοντας το περιβάλλον.
- ❖ Το περιεχόμενο του μαθήματος, ήταν αναλυτικό, με σημαντικές κατευθυντήριες γραμμές που διευκόλυναν τη μάθηση.
- ❖ Το μάθημα δεν αφορά τις σπουδές μου ή το επάγγελμά μου. Ήταν ενδιαφέρον γιατί έμαθα κάποια γενικά πράγματα για το βιοτουρισμό και έτσι απέκτησα βασικά θεμέλια, οπότε και μπορώ να το προχωρήσω σε κάποια κατάλληλη στιγμή.
- ❖ Μέσω του μαθήματος είδαμε μια άλλη μορφή τουρισμού και πως συνδέεται η φύση και το περιβάλλον. Σημαντικό είναι που μπορεί να συνδυαστεί και η βελτίωση της τουριστικής οικονομίας με σεβασμό και ευαισθητοποίηση προς στο περιβάλλον.
- ❖ Το περιεχόμενο του μαθήματος ήταν περιεκτικό και κατανοητό και με βοήθησε να μάθω περισσότερα πράγματα για τον Βιοτουρισμό. Εργάζομαι στον τουρισμό και επιθυμώ να ενημερώνομαι συνεχώς για τάσεις και μεθόδους εξέλιξης του τουριστικού προϊόντος.
- ❖ Το μάθημα αυτό με βοήθησε πιστεύω αρκετά, έτσι ώστε να αποκτήσω πιο συγκεκριμένες γνώσεις ως προς την έννοια του βιοτουρισμού και τις πρακτικές πάνω σε αυτό.
- ❖ Έλαβα αρκετές καινούργιες , χρήσιμες ,ενδιαφέρουσες και καινοτόμες γνώσεις ,οι οποίες θα με βοηθήσουν στον επαγγελματικό μου τομέα! Σας ευχαριστώ πολύ για αυτήν την θαυμάσια εμπειρία και για τις γνώσεις που μου δόθηκε η ευκαιρία να μάθω!
- ❖ Η σπουδαιότητα του βιοτουρισμού. Είναι σαφές ότι για να επιτύχει μια επιχείρηση πρέπει να σέβεται και να αξιοποιεί ανώδυνα το περιβάλλον.

- ❖ *Ενδιαφέρομαι να ασχοληθώ με τον βιοτουρισμό στον τόπο κατοικίας μου. Το μάθημα μου πρόσφερε σημαντικές πληροφορίες ώστε να τις αξιοποιήσω κατάλληλα.*
- ❖ *Ένα μεγάλο βήμα ως προς την εφιστήσει της προσοχής όλων μας ως προς την μόλυνση του περιβάλλοντος σε τόπους με εξαιρετικά ευνοϊκές προϋποθέσεις για ένα καλύτερο αύριο!!*
- ❖ *Με βοήθησε πάρα πολύ σκοπεύω να αξιοποιήσω τις γνώσεις που έμαθα στην δουλειά μου και να κάνω και άλλους συναδέλφους αλλά και τουρίστες να μάθουν για τον βιοτουρισμο και το περιβάλλον για ένα καλύτερο μέλλον.*
- ❖ *Το θεωρώ πολύ χρήσιμο στο μέλλον και θα με βοηθήσει στον εργασιακό μου τομέα!*
- ❖ *Με βοήθησε καθώς κατάγομαι από χωρίο κι όλα όσα έμαθα θα μου φάνουν πολύ χρήσιμα*
- ❖ *Ήταν μια πολύ καλή επιμόρφωση η οποία με βοήθησε να κατανοήσω πλήρως γνωστικά αντικείμενα με τα οποία δεν είχα ασχοληθεί στο παρελθόν.*
- ❖ *Γεια σας , ως μέλος αγροτικής οικογένειας και μέλος αγροτικής κοινωνίας οι πληροφορίες είναι στοχευμένες προς την καλύτερευση της ζωής μου .*
- ❖ *Ήταν πολύ χρήσιμο, ευχαριστώ πολύ για την δυνατότητα που μου δώσατε!*
- ❖ *Μέσω του βιοτουρισμού μπορούμε να μάθουμε να σεβόμαστε το περιβάλλον σε συνδυασμό με την τουριστική δραστηριότητα*
- ❖ *Με βοήθησε να καταλάβω πολλές έννοιες που δεν είχα κατανοήσει μέχρι τώρα*
- ❖ *Το σεμινάριο αυτό ήταν χρήσιμο προς εμένα και με βοήθησε αρκετά στον τομέα τον οποίο εργάζομαι*
- ❖ *Με βοήθησε με πληροφορίες που δεν γνώριζα αναφορικά με τον βιοτουρισμό και πιστεύω πως θα αναζητώ τέτοιο είδους τουρισμού πλέον*
- ❖ *Ήταν πολύ ενδιαφέρον ο βιοτουρισμος και έμαθα πολλά πράγματα και σας ευχαριστώ πολύ*
- ❖ *Το πρόγραμμα αυτό ήταν βοηθητικό για την ειδικότητα μου γιατί μου έδωσε διαφορές πληροφορίες ευχαριστώ πολύ*
- ❖ *Με βοήθησε πολύ έμαθα αρκετά πράγματα και σίγουρα θα τα αξιοποιήσω και στο μέλλον. Με βοήθησε έτσι, ώστε να ευαισθητοποιηθώ περισσότερο!*
- ❖ *Πολύ καλό που θα με βοηθήσει στην δουλειά μου και στο βιογραφικό μου*

- ❖ *Το περιεχόμενο του μαθήματος ήταν πολύ ενδιαφέρον και θα προσπαθήσω να ενσωματώσω τις γνώσεις που έλαβα στην εργασία μου, στο μέτρο του δυνατού.*
- ❖ *Πολύ καλό σεμινάριο, σύντομο και ευέλικτο.*
- ❖ *Με ευαισθητοποίησε σχετικά με ζητήματα βιώσιμης ανάπτυξης στον τουρισμό.*
- ❖ *Είναι εξαιρετικό. Βοηθάει πολύ στον τομέα του τουρισμού.*
- ❖ *Το περιεχόμενο ήταν πάρα πολύ καλό*
- ❖ *Έχω μια μικρή μονάδα και παίρνω ιδέες*
- ❖ *Ενδιαφέρον μάθημα και γνώσεις*
- ❖ *All Excellent. Thank you.*
- ❖ *Εξαιρετικό!!! Είχε πλούσιο υλικό.*
- ❖ *Πάρα πολύ ενδιαφέρον*
- ❖ *Ήτανε πολύ χρήσιμο!*
- ❖ *Ήταν ενδιαφέρον*
- ❖ *Επικοινωνητικότητα!*